Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the ima-ges to determine what is correct.

GÖTEBORGS UNIVERSITET

N:R 19 (1374) A. 26:TE ÅRG. VANLIGA UPPLAGAN. LÖSNUMMERPRIS: 12 ÖRE.

IDUN
ILLUSTRERAD TIDNING FÖR KVINNAN OCH HEMMET
GRUNDLAGD AF FRITHIOF HELLBERG

SÖNDAGEN DEN 11 MAJ 1913.

HUFVUDREDAKTÖR OCH ANSV. UTGIFVARE: JOHAN NORDLING.

BITR. REDAKTÖR: ERNST HÖGMAN.
RED.-SEKRETERARE: ELIN WÄGNER.

Håll marken helig!

Du svenska gosse, ung och stark,
du är en gren i Sveriges park.
Du flicka är en vårlig knopp,
som ur dess mylla växer opp.

Hvart blad, hvar rot, i marken gror,
det är din lekkamrat och bror.
Hvar blomsterstjärna på dess äng
med dig har delat syskonsäng.

Gif dem en plats uti din gård,
gif hjärterum och systervård!
Förtrampa ej, bryt icke ned;
gå lätt och varligt fram din led!

Den fågelvisan, som i dag
ger åt din vandring nytt behag,
är född af samma sol och vind,
som färgar röd din jungfrukind.

SVENSKA NATURSKYDDSFÖRENINGEN har som bekant i dagarne utlyst en pristäflan för författande af maningsord i naturskyddssyfte, hvilka skola tryckas och anslås i skolor, väntsalar och på andra lämpliga platser. För att de lättare skola fastna i minnet, böra uppmaningarna vara affattade på vers till någon känd melodi och innehålla en vädjan till allmänheten att skona träd och buskar, att icke skräpa ned Guds fria natur, att ej plundra fåglarnas bon o. s. v. Till det vackra syftet har bland andra drottningen skänkt ett hederspris. Den lilla "naturskyddssång", de unga tillägnad, som här meddelas, gör på intet vis anspråk på att rycka upp i de täflandes led, fyller ju ej heller de gifna förutsättningarna. Det enda den afser är att få vara ett ringa inlägg i de sträfvanden, som Naturskyddsföreningen gjort till sina, och hvilka förvisso förtjäna alla fosterlandsvänners stöd och lifligaste behjärtande.

Och älgens språng mot skogens mur
och forsens sång i moll och dur
är samma kraft, som stolt och varm
ditt hjärta rister i din barm.

Och himmelskupan, vid och ljus,
omhvälfver samma fadershus
för vägens kryp och tufvans strå
som för Er ädelborna två!

Du svenska gosse, stark och ung,
du är beskyddare och kung
för allt, som spirar vänt och vekt,
för allt, som bidar blygt och blekt.

Du svenska flicka, god och öm,
du är belönare och dröm
för allt, som vågar djärft och fritt,
för allt, som lågar högt och vidt.

Gif då din arm till värn och hägn,
låt upp din barm i sol och rägn!
Håll marken helig, som är din;
slut allt i samma hjärta in!

Det ges ej stort, det ges ej smått
inför vår Faders mål och mått:
ett Sverige han oss alla gaf,
ett lif, **en** vagga och **en** graf.

Johan Nordling.

NÅGRA INTRYCK FRÅN VÅRA KRISTLIGT-KYRKLIGA MÖTEN.

Af Hofpredikanten J. NORRBY.

SÅSOM SÄRSKILDT FRAMTRÄDANDE TECKEN TILL EN annalkande lifskraftig period för den svenska folkkyrkan äro att anteckna de kristligt-kyrkliga möten, som under det senaste decenniet hållits landet rundt, i synnerhet i stiftsstäderna. Af förblifvande värde synes såsom ett resultat af dessa möten framgå en fruktbar samverkan mellan präster och lekmän. Ett annat resultat framhålles i följande artikel af en bland den kyrkliga rörelsens ledande män — hofpredikanten J. Norrby på Ersta — med särskild styrka: kyrkofolkets växande samling omkring en af kyrkans förnämsta och nära liggande uppgifter: diakon- och diakoniss-saken, d. v. s. arbetet i den tjänande kärlekens tjänst, ett arbete, som dock kräfver allt flera krafter och allt större offervillighet.

ÄFVEN DEN SOM AKTAR HVARdagslifvets trägna möda högre än allt, kan känna det både såsom en plikt och ett behof att närvara vid ett och annat af tidens många kyrkliga möten.

Totalintrycket af de möten, jag fått bevista, har varit, att något nytt, om än på ett trefvande sätt, söker sig fram inom vår gamla kyrka. Totalkänslan har varit en stark känsla af tacksamhet öfver att få tillhöra denna kyrka och en ökad hänförelse för hennes uppgifter i denna tid.

Äfven om man ej är mäktig att skönja morgonrodnadens uppgång öfver vår kyrka, vill man dock vara förvissad, att de nutida kyrkliga rörelserna, om de ledas rätt och fördjupas, skola föra oss in i genombrottet till en lifskraftigare period.

Ungdomen, särskildt den bildade, har begynt vakna till ny lifaktighet. Man torde kunna säga, att de kyrkliga ungdomsmötena äro en yttring däraf, och att de i sin ordning bidragit till att tända en ny nitälskan för kristendom och kyrka.

I friskt minne bevarar jag ett af de tidigare student- och gymnasistmötena. Det hölls vid Fånöö slott, i den nejd där Axel Oxenstierna först såg dagen. Det låg en både kristlig och fosterländsk hänförelse öfver dagarna där, och jag erkänner gärna, att jag oemotståndligt greps af hänförelsen.

Gossar och ynglingar sutto i djupaste andakt inför Gudsordet. De voro vaket uppmärksamma inför de religiösa spörsmålen. De hade ock sina stunder för idrott och lek och hängåfvo sig med hjärtats lust däråt. Öfver måltidstimmarna ute i det stora tältet, där den noble Hugo Tamm med sin älskvärda familj var närvarande, hvilade en humor, som verkade i hög grad välgörande. När jag såg de gudfruktiga och käcka ynglingarna och hörde deras hänförda sång, då var jag så visst medveten om, att det var en annan lyftning i den ungdomen än i den som jag en gång själf tillhörde.

På söndagen, mötets sista dag, en strålande sommardag for den stora skaran i en fil af löfskrudade vagnar till Veckholms ärevördiga kyrka. Där firades, liksom öfver allt i landet, tredje böndagen, kyrkans missionsfest. Missionens stora fråga ägde tydligen stark genklang bland de unga, i hvilkas skara lär ha gömt sig mer än en blifvande missionär.

Uppvaktningen för Hugo Tamm, kort före skilsmässan, och den gamles afskedsord till ungdomen kvarlämnade oförgätliga intryck.

Det går genom vår kyrka en tydlig sträfvan att framkalla lekmannafolket till mera aktivitet i församlingsarbetet. En demokratisering på församlingslifvets område vill göra sig gällande. Den innebär ett erkännande af, att prästen, som naturligtvis har sina särskilda ämbetsplikter, icke kan allena utföra det församlingsarbete, som denna tiden kräfver. Den är också ett uttryck för de kyrkliga lekmännens intresse att få mera aktivt och direkt än hittills tjäna i församlingen. I syfte att föra präster och lekmän tillsamman till rådplägning i viktiga frågor hafva de s. k. kyrkliga mötena hållits under de senare åren. De hafva anordnats af våra kyrkliga missions- och diakonisällskap, i samråd med biskopen inom det stift där mötet anordnats. Sådana möten hafva hållits i Stockholm, Skara, Hernösand, Västerås och Visby. Därvid hafva afhandlats missions- och diakonifrågor, frågor angående ungdomens och barnens vård m. m., och såväl präster som lekmän hafva hållit föredrag och deltagit i diskussionerna. Mötena hafva varit talrikt besökta, icke blott af de närmaste bygdernas folk utan äfven af sådana, som gjort långväga resor för att få vara med vid dessa tillfällen till kyrklig samling och väckelse, undervisning och fostran. Mötena i Skara och Västerås har jag allenast hört omtalas. De som kommo åter från Skaramötet syntes gripna af en stark hänförelse och bekände, att de icke förut varit med om något liknande. Västerås-mötet lär ock ha gifvit ett rikt utbyte. Där hade bl. a. en socialdemokrat ställts såsom inledare till en af frågorna. Han lär rätt tappert hafva angripit kyrkan och prästerskapet, men han fick också sin uppfattning korrigerad i viktiga frågor.

Af Hernösands- och Visbymötena bevarar jag själf de djupaste intryck. Jag minnes psalmsångens kraft i domkyrkorna, föredragens vittnesbördsklang och deras genklang hos den stora församlingen; jag minnes "offerstundernas" hänförelse, då ifriga händer framräckte offergåfvorna, och då kollekterna blefvo osedvanligt stora. I sådana dagar och stunder kunde man vara benägen att tänka och säga: "En ny, ljus dag är redan ingången för vår kära kyrka". Man får dock icke döma efter de stora högtidsstunderna. Mycket kan vara en stämning, för tillfället framkommen och snart förflyktigad. Dock vågar jag påstå, att det var något mera än stämningar. Det var fläktar af en högre Ande, fläktar som knappast varit möjliga i de kyligare tider, som ligga få år bakom oss, fläktar, som måhända bebåda en vårtids annalkande.

Såsom ett oemotståndligt kraf från kyrkans innersta och utifrån den stora världen framställer sig i denna tiden diakonien eller den tjänande kärleken. Visserligen är kyrkan i första hand en nådemedelsanstalt, men i samma mån hon rätt förvaltar och anammar nådens medel, måste hennes tro blifva verksam i kärlek. Det kan nog icke förnekas att kyrkan på ett allt fort ensidigt sätt varit en predikarekyrka. Utan att släppa predikaruppgiften måste hon, om hon vill hafva fullt existensberättigande, också vara en tjänarekyrka i praktiskt hänseende. Skall hennes vittnesbörd brukas så måste det afläggas icke allenast med ord utan med tjänande gärning. Den sociala nöden ropar efter hängifna människor. Sådana bör kyrkan föda och fostra. Det är hvarje människas uppgift att med sina gåfvor och i sin omgifning tjäna. Men behöfdes redan i den första församlingen särskilda diakoner och diakonissor, så är behofvet däraf ändå mycket större nu. Ropet efter personer, hvilka mottagit såsom en lifsuppgift att tjäna i diakoniens verk, höra vi gång efter annan vid våra diakonianstalter, och måste i regel besvara det nekande. Dock vill jag såsom ett af de starkaste intryck jag mottagit af de möten, konferenser och diakonikurser jag fått bevista, nämna den starka resonansen för talet om praktisk kristendom, speciellt för talet om diakoni. Den som ger akt på ämnena för de mångahanda kyrkliga konferenserna skall ock finna att därvid både mission och diakoni i regel hafva en plats. Det är ock glädjande att få förtälja, att skaran af dem som vilja hängifva sig åt diakonisstjänsten ökas. Den behöfde dock tiodubblas, och jag vågar säga, att hela vår bildade kvinnovärld behöfde vakna upp till att se och höra huru människorna i nödens talrikt befolkade värld ropa efter hängifna kvinnor, hvilka icke betrakta bildningens förmåner såsom för goda att utnyttjas i diakoniens härliga gärning. — Trångt är det för kvinnan på många områden. På nödens arbetsfält är utrymmet mycket stort. — Hoppfulla ansatser och nyväckta behof förspörjas inom vår kyrka. Öfver stora vidder råda nog ännu oklarhet eller mörker, men jag tror att en nyskapande Ande är på färde. Må den hvila öfver vår kära kyrka och må öfver henne den Allsmäktiges stämma ljuda: Vardeljus!

Prenumerationspris:

Vanl. upplagan:		Praktupplagan:	
Helt år	Kr. 6.50	Helt år	Kr. 8.—
Halft år	» 3.50	Halft år	» 4.25
Kvartal	» 1.75	Kvartal	» 2.25
Lösn:r	» 0.12	Lösn:r	» 0.15

Iduns Byrå o. Expedition, Stockholm, Mästersamuelsg. 45.

Redaktionen: Riks 16 46. Allm. 98 03. Kl. 10—4.
Red. Nordling: Riks 86 60. Allm. 4 02. Kl. 11—1.
Expeditionen: Riks 16 46. Allm. 61 47. Kl. 9—6.
Annonskontoret: Riks 16 46. Allm. 61 47. Kl. 9—6.
Verkst. direktören kl. 11—1. Riks 86 59. Allm. 43 04.

Annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:
25 öre efter text.
30 öre å textsida.
20 % förhöjning å särskild begärd plats.
Utländska annonser debiteras 30 öre med 20 % förhöjning å särskild begärd plats.

KANARISKA BILDER AF NILS WILHELM LUNDH.

Ett drakblodsträd. I bakgrunden Pico de Teide.

II.

"LA PALMA!" ropade vår fjäriljägare från terrassen längst nere och pekade med sin håf — den purpurröda fjäril, han nyss fångat, undkom lyckligt och svingade sig upp mot de hvita klängrosorna.

"La Palma!" ropade åsnepojkarna och sprungo från sin goffiogröt upp på lavamuren, där de hade fri utsikt öfver bananfälten och hafvet.

"Ingenting ha de sett, förr än i dag!" muttrade en häxa till käring, som red högt bland de klotrunda glasflaskorna på sin åsna, stretande uppför backen: "La Palma, jag såg den i går, och det betyder krig eller pest till våren. Ja, La Palma i februari är inte ett godt tecken, tro mej, cabaliero!"

Och hon steg af vid sin ruckliga koja bland utsvultna kattor och höns och fladdrande trasor och lyfte de tindrande vattenfyllda glasflaskorna ned till sin fot: "Hvad vet ni om himmelens tecken!" skrek hon till åsnepojkarna: "In med er och skala en bananstam till min åsna, annars — — —"

Jag stod under pepparträdet, och nu hälsade hon mig och skrattade hest, då hon såg, att jag tagit fram kikaren. Hon lyfte en af de största glasflaskorna upp på hufvudet och gick bort mot villan högre upp. Den strålande, blixtrande kulan lyftes in och försvann som en liten stjärna under palmerna och feberträden, men länge hördes sibyllans kraxande och försåtliga skratt där uppifrån.

La Palma! Jag riktade min kikare mot väster öfver hafvet. Ja, där lyfte verkligen ön sina väldiga bergsryggar ur fjärran mist och solrök, "världens yttersta ö", den slumrande Törnrosa, som under månader döljer sig i soldis och aftonskimmer. Nu steg hon ur sin rosiga bädd och viftade med lätta molnslöjor åt Tenerife, prinsen med silfverhjälmen, som låg hennes hjärta närmast. Endast några minuter — och så var hon åter borta i sin soldröm därute, och hafshorisonten låg öde i väster.

Mörka, tunga drogo molnen in mot Teneriffas kust, stego upp kring Pico de Teides snötopp, som lyste likt silfver i middagssolen, prydde den med en hjälmbuske, en väldig plym, svepande öfver bergsryggens lavafält. Snart stodo slagregnskurarna däruppe som ett fälldt visir, och endast en liten bit af den snöhöljda käglan, fyratusen meter uppe, skymtade fram bland de vältrande dunsterna. Prinsen med silfverhjälmen rustade sig till strid, och molnjättarna tumlade ned för hans fot, men samlade sig åter till anfall. La Palma, den fagra drömmerskan var ju ändå i deras våld, gömd för allas blickar.

Pepparträdets grenar piskade mig i ansiktet, palmen invid slog ållonen af feberträdet och ett par af Santa Noce-trädets alnslånga hvita klockor rycktes af. Så blef det helt stilla, stilla och sol öfver dalen — men öfver hafvet gingo några skydrag fram, smäckra pelare — eljes låg också hafvet stilla med dyningens hvita bränning till hufvudgärd. Jag såg det knappast. Med min kikare var jag fängslad vid horisonten borta under La Palma, och där borta var det redan full storm: vågor såg jag, den ena plöjande i den andras spår, och bland vågorna ett skepp, som slungades styrlöst omkring med segel halft förlorade i det hvita skummet. Jag kunde ändå följa dess kamp därborta som hade jag haft det hela i min hand.

Jag såg upp för ett ögonblick: Fjäriljägaren var åter i fart på terrassen inunder, solen gassade och feberträdets afslagna ållon, som trampats sönder därnere, utsände sin starka kryddlukt. Det var sommar, mättad af dofter, en februarisommar sådan som endast Kanariens vinter kan skänka. Fjärilar med silfver och guld på vingarna fladdrade kring den förvildade heliotropen, klängbuskar, blommande svall i grellaste lila och brandrödt stego öfver hvarje mur och kransade de närmaste balkongerna nere i Puerto Orotava, den lilla hamnstaden, där de låga husen i gult, rosa och himmelsblått klängde sig upp mot det svarta lavaberget och strålade med sina sollysta tegeltak som en snäckbank lyft ur hafvet, ordnad vid vågornas lek. Den täflade också i färg, denna stad, med Orotavadalens blomsterprakt, fåglarna sjöngo, hvarje patio, hvarje liten trädgård hade sin sångare, gömd i palm eller lager, dufvorna flögo upp öfver terrassernas krön och bröstade sig framför de glödande pelargonierna, och öfver allt detta lyste nu Pico de Teides snötopp segerrikt fram. Prinsen med silfverhjälmen, afskild ensam i sin höghet, sökte endast Törnrosa och fjärran.

Hafshorisonten borta åt La Palma till, där stormen rasade, suggererade mig, jag hade åter de starka glasen för mitt öga och följde det kämpande lilla skeppets färd i fjärran västerled. Jag kunde inte slita mig ifrån det. Det var som låg det hjälplöst bäfvande i min hand, en fågel med bruten vinge. Jag hörde inte längre trastens lockrop, jag var med i stormen under La Palma, sagoön. Fjärilarna snuddade förbi min kind, men jag såg endast huru störtsjöarna bröto öfver däcket och krossade borden. Solen brände min nacke som eld, men jag frös med de nödställda, som länsade undan den sydgående kalla Golfströmmen, den sökte pressa skeppet tillbaka. Hvarken den vidriga lukten från sibyllans tomatsoppa eller åsnepojkarnas pisksmällar kunde under den närmaste timmen rycka mig bort från fjärrbilden under La Palma.

Närmare, närmare kom mitt lilla skepp, trasigt och halft i drift, men hvar gång jag sänkte glaset och trodde, att det skulle synas med blotta ögat, såg jag endast den fjärran hvita strimman. Lång väg var det att segla i stormen. Vågorna slöko skeppet, vågorna lyfte det. Bottenrefvadt vred det sig mellan sjöarna, som lekte med det likt katten med råttan. Det var en rasande storm därborta, men ännu tycktes inte det soliga Tenerife veta af det. Och fjäriljägaren häruppe, hvad bekymrade han sig om fjärran storm och mitt lilla skepps tragik.

Men närmare och närmare kommo stormen och skeppet, redan syntes för blotta ögat en fingersbredd af skummande haf.

Så på en gång kom stormen och nådde land. Hela ytan under Puerto blef hvitullig som en hjord af tusentals får, och där skydragen fingo fäste, var det som hade hvita gestalter stått upp på ett ögonblick — de stodo som herdar i fårflocken, Teneriffas herdar, insvepta i de traditionella hvita filtarna.

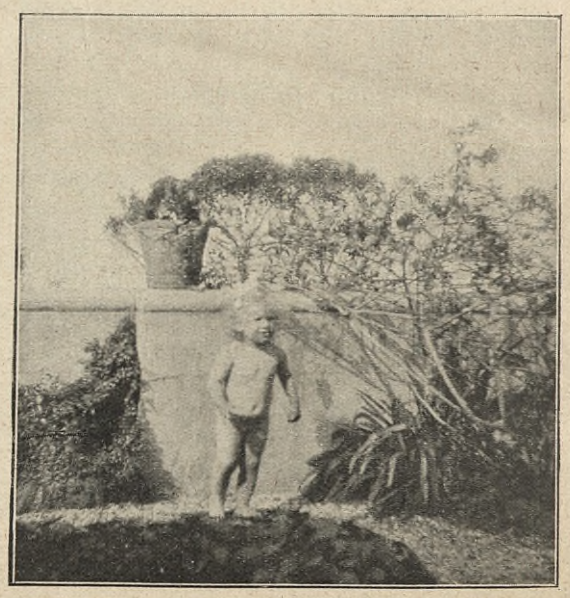

Min tös bland rosor och violer på julafton.

ÖFVERROCKAR

till Kr. 3.50 per styck är väl billigt? Sänd Eder fläckiga nedsmutsade öfverrock för kemisk tvätt och pressning till **Orgryte Kemiska Tvätt- & Färgeri A.-B., Göteborg** och Ni blir förvånad öfver det goda resultatet.
Det är ej likgiltigt, till hvilken affär Ni vänder Eder, ty det är stor skillnad på kemisk tvätt och — kemisk tvätt.

KLIPPAN.
Modernaste Finpappersbruk.
Specialitäter:
Finare Post-, Skrif-, Kopie- och Tryckpapper samt Kartong.
Iduns textpapper tillverkas af Klippan.

Palmen slog som en slagregnskur mot feberträdet, ännu lyste dock solen, och det nödställda fartyget kunde skönjas med blotta ögat. Ångarna ute på redden drefvo för sina ankare och lyfte alla för att gå till hafs och rida ut stormen. Längre och längre bort drogo de med sina rökar, men det hvita seglet kom allt närmare som trodde det på en skyddad hamn härinne. Vågorna bröto redan öfver den lilla kajen, och de små bananbåtarna drogos upp i gatorna.

Det var en större galeas, seglaren, förtoppen var bräckt och jag såg, hur man arbetade för att klara undan trasorna. Nu gick den öfver stag, men den vann knappast på strömmen.

Solen sjönk mot horisonten — enstaka rosiga skyar löstes snart upp i den tunga violetta molnbädden. Kanariens egen violetta afton svepte kappan kring berg och dalar — aldrig såg jag dem blåna, dessa berg, som Siciliens eller Capris, aldrig sänktes de i Medelhafsländernas djupa blåa drömmar, dessa spillror af Atlantis, nej i hafvets starka famn skiftade de för hvarje minut som en nyckfull kvinna inför sin älskade, de gömde sig bara för att stå fram i nästa ögonblick och irra med sitt färgspel öfver branter, där molnen voro deras stora tankar. Och, insvepta i det lätta diset från störtvågorna, drucko de nuet i stora drag — minuten, som inte ville fångas. Här var det endast det ensamma snöberget, som drömde öfver sin molnbädd, inget tornande himlastormande landskap som Etna, det var ett tecken på själfva himlen, en ödslig fyrbåk för Oceanen.

Det mörknade hastigt, men Pico de Teides silfverhjälm lyste klar under aftonstjärnan. La Palma låg ännu dold i den tunga violetta hafsmisten, som ständigt växlade form, och solnedgångens sista ensliga ros slog ut sina blad, falnade och vissnade.

Endast Puerto, den lilla staden därnere, hade ännu färg, och de brokiga husen stråtade ju med solnedgångens hela spel från det första gyllene skimret till opalglans och terrakotta bakom himmelsblåa murar, allt inväfdt i det djupa violetta. Palmerna och feberträden böjde sig för stormen och mörknade mot bergen, men på branten mot hafvet stod drakblodsträdets kandelaber och slöt inom sin halfkrets några tindrande klara stjärnor och de fjärrgående ångarnas lanternor. Strödda ljuspunkter glimmade nere från staden, och marelden lyste från den ständigt öfverspolade molon. Den milsvida snöhvita bränningen tycktes

Gata i Puerto.

suga till sig sista resten af dagsljus, och allt klarare tindrade nu de små lyktorna genom det glesa lagerträd, som från vår undre terrass sände sina grenar upp öfver krönet till loggians hvita pelarrad. Ännu stod jag däruppe, spejande efter den ensamma seglaren.

Ingen lanterna tindrade öfver dess bord — de hade väl också annat att tänka på, än att tända, de kämpade ju för lifvet där ute vid bränningen! En af ångarna närmade sig och lade sig helt nära den nödställde, men blott för en minut — hjälpen ställde sig väl för dyr för det lilla skeppet, och det litade väl ännu på egen kraft. Ångaren gick till hafs; och kämpande mot ström och vågor, tände så det lilla skeppet sina lanternor som hade hoppet lyst upp just nu, då de afsagt sig hjälpen.

Det mörknade alltmera. Jag gick ensam nedför de svarta stigarna vid lavaberget. Jag bestämde mig för att inte släppa det nödställda lilla skeppets lanternor ur sikte. De lyftes och flögo som gnistor därute, de små ljusen. Skulle det lilla skeppet från La Palma förgås i natt? Jag ville följa dess kryss. —

Nere på Plazan var det lä bakom de höga murarna, men de väldiga lagerträdens kronor brusade som stormvågor mot tak och balkonger. Springbrunnens sorl strax invid kunde inte uppfattas. På gatan upp från molon höll en lång rad af bananskrindor med fyra röda oxar för hvarje, orörliga stodo de, men skuggorna lefde jättestora i det fladdrande och sparsamma lyktljuset. Framför det första oxspannet stod en liten pojke i en karls afklippta byxor och med ett långt träspjut öfver axeln. En skarp hvissling, och pojken fällde sitt spjut ned mellan oxarnas hufvuden. Hela raden körde nu uppåt staden, uppåt bergen. Oxarnas klockor pinglade från alla håll, banankaravanerna drogo i natten öfver berg och dal till Santa Cruz, den enda trygga hamnen.

I nästa ögonblick var bränningens dån det enda hörbara, och mellan murarna lyste skummet fram. Lagerträden böjde sig hängande öfver Plazans idyller, några blad från platanerna seglade dunlätt omkring i bassängen, där spegeln endast bröts af guldfiskarnas lek. Lysmaskarna tindrade på planen rundt om.

Jag skyndade förbi, jag sökte ju lanternorna från den nödställda seglaren. Jag skyndade ned mot Callitan. Där stod en karl under närmaste balkong. Han hade en mandolin. Han spelade. Bruset från den öfverspolade molon tog bort hvarje ton, men flickan uppe från balkongen kastade en blomma ned till honom — han tog i med friska tag — han hade i sin barm en hel ocean — det skulle hon förstå, och det förstod hon, månens dotter däruppe! Hon tände sitt ljus och höll handen för, så att det inte genast skulle pustas ut.

Det var ändå så overkligt i kväll, allt här nere i Puerto — jag hade endast de nödställda i mina tankar, endast det lilla skeppet lefde för mig. Endast de irrande lanternorna.

Det kom för mig, att jag inte skulle få någon ro, förr än det skeppet funnit hamn eller öppen led.

Jag drömde om La Palma:

Hvad kunde då fraktas från solnedgångens ö därute? Jag såg för mig det vackraste, det röda La Palma sidenet, vecklande upp all den prakt, som kan skimra i solens nedgång öfver hafvet. Jag såg för mig den hägrande ön, gamla världens yttersta och mest förborgade, jag såg den väldiga milsvida kratern med dess tusenmeters stupande väggar och dess enda pass ut mot stranden, jag såg den i sol, världens största odlade krater: Flitiga, snabba händer med skimrande trådar i solen och en hel lysande våd, som frikostigt mättes upp, där skuggan låg mörk vid den blomlösa lavagrunden såg jag. La Palma skulle jag aldrig glömma.

Röd som en eldström ur bergens innandömen hade sidenvåderna lyst för min blick, vågor, lätta som fjärilsvingar stego upp från den uttorkade barancon, den verksamma kratern lämnade sin röda ström af siden åt hafvet att föras till fjärran land och hamnar.

Jag tänkte i ensamheten, att det nödställda skeppet därute förde med sig det bästa från sagoön.

Jag hade trängt mig in mellan husen och satt nu på en klippa vid en enslig lykta högt öfver strandens tornande svarta klippor. Också här var en liten plantering inklämd, en bakgårdarnas Piazza med en springbrunn, en bassäng och feta guldfiskar till de fattigas förnöjelse, allt omslutet af hvitkalkade murar och svarta, formlösa klippor, där vågorna bröto sig med sjudande hvitt skum. Jag spejade efter lanternorna och fann deras ljus.

Men tyst som ett fallande löf från platanerna hade en gumma kommit i mitt spår. Hennes hatt var så liten som en dockas, men på denna hatt bar hon en kamelbörda, en

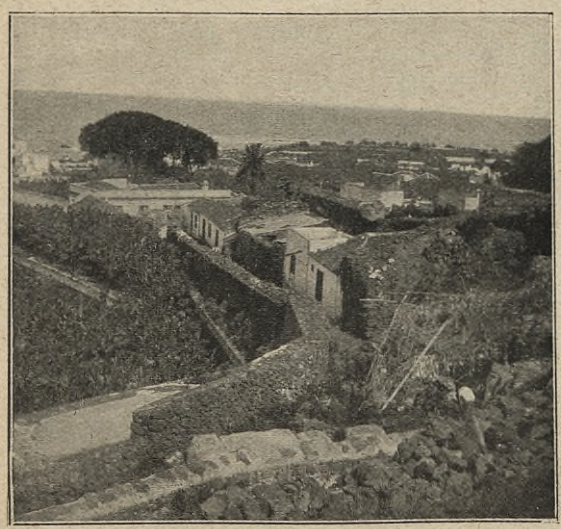

Hus inbyggda i lavagrottorna.

Caladogumman utbreder sina varor.

För hudens vård och ansiktets skönhet

CRÈME SIMON J. SIMON, PARIS.

Enda skönhetsmedel som icke irriterar huden.

K. ANDERSON

GRATIS erhåller enhvar vid rekvisition min rikt illustrerade praktkatalog med ringmått, med tusentals juvel-, guld- och silfverpjeser illustrerade i värden till miljontals kronor. - - -

KUNGL. HOFJUVELERARE.

JAKOBSTORG 1. REGERINGSG. 19—21.

väldig, fullpackad korg. Det var "Caladogumman". Och innan jag hunnit lägga hinder i vägen, hade hon plockat fram dukar i konstfullt hålsömsarbete, hvita som skummet och med underbara mönster, där Pico de Teides snöhufva trollats fram, kransad af alla de växter af blod och mjölk, som ge Teneriffalandskapet dess mest säregna prägel af fullhet och behag — drakblodsträdet och bananerna, vargmjölkens grenljus, spikklubbans fruktknippen, allt i en duk så stor, att den dolde gumman, då hon bredde ut den i lyktljuset — blåsten tog fast i den, och Caladogumman sprattlade som en fisk i nätet och höll på att falla i bassängen, men hon redde sig och syntes villig att plocka fram ännu mera. Man får det för halfva priset, säger hon, och då har inte hennes flitigaste arbeterskor så mycket som en pesetas om dagen. Det är en ren skänk, säger hon: "Se, en så vacker klädning! Den passar till er hustru, cabaliero! Och detta till er lilla dotter! Det är som gjordt för henne, det välsignade barnet! Det är Pico de Teidemönster och stjärnor. Eller ska vi ta ett fjärilsmönster? Halfva priset. Inte! Då får ni det till skänks! Ni köpte ju i går, och nu kommer jag upp i morgon med mera. Bara ni tar det."

Hvem undflyr Caladomänniskan? Hvar vill man gömma sig för hennes ansikte? Hon är öfverallt. Är man i badet, breder hon ut sina hvita dukar öfver den svarta sanden och så nära skumbrädden, att det är som en vågornas lek, all denna c a l a d o. Och trampar man åt det hållet, är man snart som en fisk i håfven. Gömmer man sig bland tamarisker, fikonbuskar och gensträfvig kaktus, då ser man hennes lilla hatt och kamelbördan från det håll man minst väntat, och hon breder ut hela härligheten bland kaktusen, som fått sina taggar enkom för att behängas med calado.

I dag slet jag mig ändå lös och flydde längs stranden på den mörkaste och trångaste af gator.

Så hade jag åter stranden fri, en strand med tornande lavablock, som likt fördömda sträckte sig mot den enda raden af hvita hus. Högt uppe öfver afgrunden hängde dessa hus, inbäddade i lavan, i grottorna, eller hängande öfver djupet med balkonger, som tycktes finna stöd i de krypande trädens kronor. I djupet bröt hafvet in och fyllde afgrunden. Det var som en sjudande jättekittel, där vågor, högre än stadens högsta hus, störtade samman i en hvirfvel af skum för att i nästa ögonblick piska de hängande trädgårdarnas grenar med ett slagregn af skum. Hela det svarta strandlandskapet sveptes i en hvit sky, djupt nere i grottorna rullade centnertunga block under ett metalliskt dån, men öfver krönet i lä stod S a n t a N o c e-trädet med hundra alnslånga, hvita klockor, som sakta svängde för vinden. Ingen ton, intet ljud från människoboningarna kunde nå fram genom brottsjöarnas dån, men på vägen under de hvita klockorna stannade vandraren i en krets af doft så stark, att sältan från vinden och det yrande skummet inte längre kunde förnimmas.

Halfmånen steg öfver Puerto Orotava, inte den nedåtriktade skäran som hemma, den kom i nedan som en båt bland skyarna. De hvita murarna och husen lyste, skummet steg hvitare än förr, och lanternan irrade ännu vid bränningens rand. Jag kände en sällsam oro som hade jag mitt eget lilla barn därute.

Jag trodde mig följa skeppets väg längs stranden och vek in mellan höga hvita murar och tamariskerna, tystnadens träd. Jag visste också, att denna väg förde till T h e r m a l P a l a c e. Kanske skulle jag där kunna fördrifva kvällen och komma bort från ensamhetens tankar och den ödsliga ledens ljus.

(Forts.)

Cecilia Malmgren, f. Sjögren.

CECILIA MALMgren föddes i Jersnäs församling i Småland den 23 april 1853 och var äldsta dotter till dåvarande adjunkten därstädes Håkan Sjögren och hans maka Anna Ekedahl. Då Cecilia var endast 2 år gammal, förflyttades fadern till Visingsö och det är således härifrån hon har sina allra tidigaste minnen. Hon var faderns förklarade gunstling och fick redan som mycket liten flicka någon gång följa med honom på hans resor, då han ofta kallades öfver Vättern att predika i angränsande landskap.

Ett minne från denna tid tjänar att belysa andan i detta prästhem. En kväll, då den flitiga prästfrun just afslutat stöpningen af en massa ljus och redan gått till hvila, kom hennes man in och läste upp för henne ett bref, hvari han kallades till komminister i Skärsta. Nu tändes ljusen i den trearmade ljusstaken, lilla Cilly, då 7 år, och en yngre syster väcktes och i det festligt strålande skenet föllo alla på knä och tackade Gud.

I detta hem uppfostrades Cecilia och hennes 5 yngre syskon till arbetsamhet, plikttrohet och den fasta tro på Gud, som alltjämt sedan förblifvit hennes bärande kraft i lifvet. Husfadern läste morgon och afton ur bibeln för familjen och tjänarna, och efteråt förrättade alla bön i knäböjande ställning.

Vid 11 års ålder skickades Cecilia till Jönköping att genomgå den ansedda Storckenfeldtska pensionen därstädes och härifrån utgick hon med ovanligt vackra betyg. Hennes längtan var nu att få bli lärarinna, men hemmet, som tidigt under ferierna tagit hennes krafter i anspråk, behöfde henne bättre. Här fick hon också det vidaste verksamhetsfält och blef fars och mors högra hand. I ett prästhem på landet är mycket att göra, och så var också här förhållandet, framför allt när familjen flyttat till Tofterud, där det gästfria kyrkoherdebostället blef medelpunkten för en andlig väckelserörelse, som sträckte sina verkningar öfver stora delar af provinsen och angränsande landskap.

Här lades mycket arbete på Cecilias unga skuldror. Med lif och lust deltog hon i det praktiska arbetet, såsom väfning, slakt och storbak, brygge och matlagning. Middag för 50 personer var ingenting ovanligt i detta hem, och lika vanligt var, att Cecilia, efter att timtals i köket varit strängt upptagen med förberedelserna till densamma, fick sätta sig vid pianot och ackompanjera sin far, hvars vackra tenor ofta gladde gästerna i hemmet. På alla småstunder framtogs virkningen, och massor af spetsar växte fram under Cecilias händer. När schalar med "snippor" kommo på modet i församlingen, virkade hon och gaf bort sådana till bondgummorna i "halfva socknen".

Vid sidan af allt detta mångskiftande husliga arbete skötte Cecilia sina yngre systrars hela undervisning.

Dessutom fann hon alltid tid att medfölja fadern på hans förrättningar, på förhör, examen, sjukbesök. Alltid var det hennes glädje att borta som hemma få höra sin käre pappa, varmhjärtad, begåfvad och originell som hon själf, föreläsa, predika eller stämma upp till unison sång.

Ofta kunde alla rum i prästgården vara fyllda med gäster från när och fjärran, men alla kände sig som en själ, som en familj. Där samlades enkla, men starka, helgjutna personligheter, och i den luften danades den unga flickans karaktär till något ovanligt stort och rent och viljefast.

Den, som fick lyckan att hemföra den vackra, allmänt firade prästdottern som brud, var dåvarande bruksförvaltaren Hjalmar Malmgren på Nissafors. Hon var då blott 22 år gammal, men ingen kunde vara bättre rustad att sköta ett hem än hon. Och här i sitt eget hem, vid sidan af en make som förstod och hjälpte henne, sökte hon ständigt förverkliga sin ungdoms ideal. Rak och trofast har hennes väg gått fram, belyst af de strålande stjärnor, som tändes för henne i barndomshemmet: all hjälp från Gud, all ära åt Gud. Så arbetade hon hängifvet vid makens sida att vårda hemmet och under en ofta blygsam ekonomi började här en lifskraftig barnaskara växa upp. Och när längre fram ställningen förbättrades, var det de båda makarnas största glädje att på ett sällsynt finkänsligt och varmhjärtadt sätt hjälpa fattiga och nödlidande; den tiden gick ingen ohulpen från det Malmgrenska hemmet. Och hjälpen var ej endast materiell, den unga begåfvade hustrun med sitt varma hjärta och starka lifstro förstod att ge råd, som kunde bli till nytta för hela lifvet.

Redan år 1881 hade familjen flyttat till Stockholm, men andan i hemmet var alltjämt densamma, oberoende af omgifningen. Snart omintetgjorde emellertid ekonomiska svårigheter de båda makarnas arbete i välgörenhetens och missionens tjänst, hvad det materiella beträffar. Men Cecilia Malmgren skulle sättas på ännu hårdare prof. Mannen blef genom sjukdom urståndsatt att försörja familjen. Nu visade det sig, hvad denna spänstiga och starka själ var mäktig. Med en för en kvinna enastående kraft och viljestyrka kämpade och arbetade hon för att hålla hemmet samman. Hon ville behålla barnen hos sig, hon ville att de skulle i sitt hem få insupa den gammaldags bergfasta tro, hon mottagit som ett heligt arf från sitt föräldrahem, och vid sidan af denna hjärtats bildning ville hon också att de skulle få boklig sådan. Det var nu, som hon öfvertog och under en följd af år förestod "Östermalms Hemskola" i Stockholm, hvilken hundratals elever ha i tacksamt minne. Det var en välkommen inkomstkälla och ett arbete, som alldeles särskildt låg för Cecilia Malmgren. Hon förstod att i sin skola ingjuta andan från prästhemmet i Småland; där rådde en glad och otvungen stämning, det religiösa allvar och den innerliga ställning till Gud, som ständigt präglade hennes arbete i skolan, fick aldrig dämpa lifs-

Pellerins Växt-Margarin ersätter det finaste mejerismör.

glädjen. I sitt förhållande till lärjungarna påminner hon osökt om Pestalozzi.

Så kämpade hon för hemmet och lyckades i arbete och bön hålla det uppe, tills den stora barnskaran gått igenom skolan och kunde arbeta sig vidare fram på egen hand. De senaste åren har hon efter makens tillfrisknande haft glädjen att se de sju barnen uppnå en samhällsnyttig ställning.

Hemmet har varit a och o i Cecilia Malmgrens lif. För hemmet har hennes kärlek alltid varit lika heligt brinnande. Hennes arbete för hemmet har varit ett verk i det tysta, men ett verk så stort, att det icke kan mätas med mått. Själf vill hon icke ha beröm, hon ger Gud äran för allt. Hennes förtröstan på honom har varit lika stark hela lifvet igenom. Den har burit henne öfver och genom alla svårigheter. Hon har, om man så får uttrycka sig, tagit prästgården med sig öfverallt, och hennes lefverne och gärning ha varit som en kärleksfull predikan för alla, som kommit i beröring med henne. När därför nu konturerna af Cecilia Malmgrens lif tecknas så här knapphändigt, som ju måste ske i en tidningsartikel, är det för att enligt vänners önskan landet rundt vid 60-årsdagen ge offentligt erkännande åt denna ovanliga kvinnas tysta, stora arbete för hemmets sak.

Make, barn och barnbarn ha den stora lyckan att få rå om henne ungdomligt frisk och med obrutna själs- och kroppskrafter. Må hon få njuta en lång och fridfull ålderdom och se sitt lifs arbete bära allt rikare frukt. Det önska hennes många, många vänner.

ANNA S—M.

Göteborgs "Hemtrefnad".

DET EXPERIMENT, SOM GJORdes i Stockholm med att bygga ett hus enkom inrättadt för de själfförsörjande kvinnornas behof och villkor, har slagit så väl ut, att Göteborg nu följt exemplet. I höst blir det här afbildade stora hörnhuset vid Förenings- och Erik Dahlbergsgatorna färdigt för inflyttning med 54 bostadslägenheter jämte restaurang och sällskapsrum. Den ledande kraften vid detta företag är en af dem som kraftigast bidrogo att sätta Stockholmshemmet i gång, nämligen fröken Julia von Bahr, som skapat och en tid varit föreståndarinna å Romanäs sanatorium.

Arbetet å Göteborgs Hemtrefnad tog sin första början våren 1910, då några intresserade utlyste ett möte, till hvilket de själfförsörjande kvinnorna inbjödos. Vid detta möte fick man fröken von Bahr med i arbetet, som hon sedan med outtröttlig energi ägnat sina krafter.

Ett upprop till aktieteckning utfärdades och man fick ett aktiekapital tecknadt på 153,000 kr., hvaraf äfven de själfförsörjande satsade en del. I början på 1911 beslöts å bolagsstämma att man skulle bygga och sprängningsarbetet begynte. Ritningar till huset utfördes af professor Hedlund i Göteborg.

Af de femtiofyra lägenheterna äro de allra flesta enkelrum med tambur och ett litet kök samt för öfrigt alla en modern vånings bekvämligheter. I medeltal kosta de med värme 350 kr., således något billigare än i Stockholm. Redan innan grundstenen var lagd voro två tredjedelar af lägenheterna uthyrda.

Fröken Julia von Bahr.

Städning och tvätt kunna hyresgästerna få ombesörjdt af husets folk, de kunna äfven intaga sina måltider inom Hemtrefnad. Restaurangen har emellertid fröken v. Bahr som samtidigt är verkställande direktör i bolaget, ordförande i styrelsen och vice värd i huset, uthyrt till en privat person, som har den på egen risk. För att den skall bära sig har innehafvarinnan rätt att mottaga äfven matgäster utom Hemtrefnad, däremot är det icke obligatoriskt att hyresgästerna begagna sig af den.

Fröken von Bahr funderar också på att tillämpa en del af de idéer, som pröfvats i Kvindelig Læseforenings hus i Köpenhamn, såsom uthyrande af rum för lektionsgifning.

Den 1 september börjar inflyttningen i det nya huset, som helt visst kommer att bereda många af Göteborgs själfförsörjande kvinnor ett bekvämt och angenämt hem.

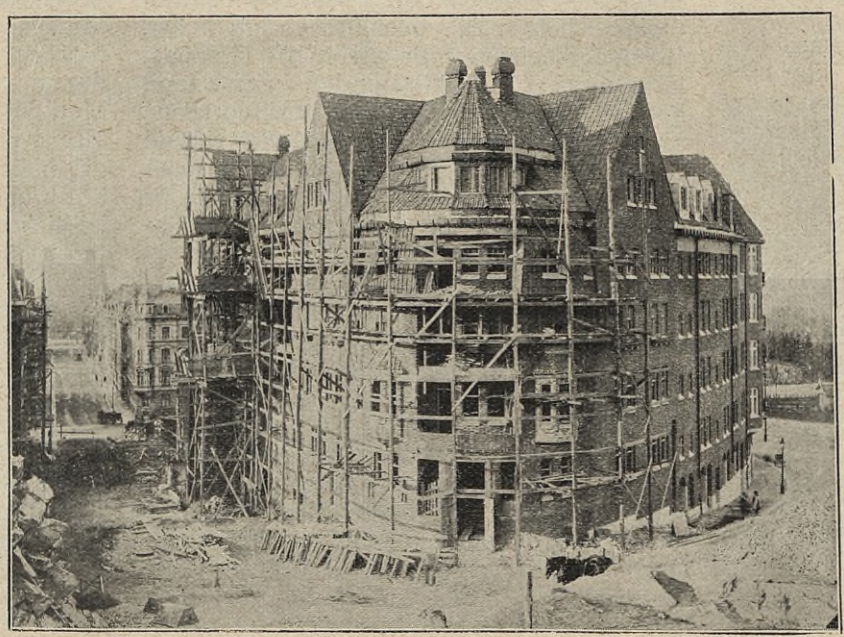

"Hemtrefnads" byggnad i Göteborg. Anna Backlund foto.

Ropen från den undre världen.

ETT DYLIKT INGÅR NUMERA nästan i hvarje års bokmarknad. Det senaste uppvisar emellertid en väsentlig afvikelse från sina föregångare. Det är här icke fråga om en förolyckad kvinna, utan en man, som via alkoholismen ändar som straff-fånge och hospitalspatient. Men bokens syfte är detsamma: ett j'accuse mot samhället.

Det har sitt stora intresse att utan förutfattad mening genomgå dessa af pastor Sjöberg utgifna, "en förolyckads anteckningar". Helt naturligt är att man ej får ställa några litterära anspråk på dem. Ehuru författaren visst inte saknar en viss artistisk instinkt för det väsentliga, och ofta får fläkt och friskhet öfver sakliga förlopp. Att han dessemellan — synnerligast i barndomsskildringarna — förlorar sig i biografsentimentalitet och svårartade utgjutelser ur kolportagelitteraturen, får man ju söka smälta som ett bidrag till den olycklige mannens karaktäristik.

Till skillnad från den hemska slentrianen hos den första roperskans lifsöde i den undre världen — utgifvet af Klara Johansson och utgånget i öfver 13,000 ex. — kan "En förolyckad" åtminstone se tillbaka på en ganska romanesk bana, fylld ej enbart af vidriga öden. Man har rent af svårt att förlägga en del af dessa händelser till vårt nyktra sekel och vore benägen att tro dem lånade ur romaner, så framt ej utgifvaren gått i god för deras sanning i allt väsentligt.

Bruno N. var son af en uppasserska på "en utgående ångbåt" och en sydländsk sjökapten. Fadern fick han aldrig se, den öfvergifna modern dog ett år efter hans födelse. Han förfäktar dock energiskt, att båda varit starka och friska, ingendera alkoholist. Ingenting tycks kränka honom så som hvarje antydan om degeneration.

Följer så en skildring af hans växlande öden under uppväxtåren. Från fostermodern, i hvars hus det fördes ett oordentligt lif af lättfärdiga kvinnor och okynniga karlar, och där han vid sju år fick sitt första rus, kom han till Allmänna barnhuset. Om den behandling och uppfostran som där kom honom till del har han endast godt att säga.

Det ledsamma var blott, att hvem som helst, som blifvit godkänd, ägde att välja bland barnen, utan att den det gällde hade ett ord med i laget. På detta sätt kom Bruno först i lära hos en skräddare — hvilket yrke naturligtvis pojken djupt föraktade — så hos en statare, så hos två skomakare efter hvarandra, af hvilka den ene var en hedersman, medan den andre söp och slog både honom och sin familj.

Man frågar sig nu: skulle inte en sådan pojke, som tidigt fått pröfva så mycket af världen, i viss mån vara bättre rustad mot lifvets vedervärdigheter och stå med bättre vapen i händerna mot människornas vrånghet och hårdhet än den, som kommer direkt från den varma kakelugnsvrån. Af allt att döma har Bruno N. varit en impulsiv och vildsint — det sydländska blodet går igen i hans flesta handlingar

STROBIN rengör på 3 minuter strå- o. panamahattar.
Gör ett försök, användandet är mycket enkelt. Begär uttryckligen "Strobin", ty i handeln finnas värdelösa efterapningar, som skada hattarna. - - -
Strobin och Boran Generaldepôt, Peder Skramsgade 17, Köpenhamn.
Fås öfverallt i paket à 25 öre, hvilket är tillräckligt till 2 hattar.

— men ingalunda låg eller smutsig natur. Man kunde då tänka sig, att det elände han såg omkring sig i ett par af sina barndomshem, skulle hos honom grundlagt afsky för lasten.

Vid aderton år har han lyckan att förälska sig i en jämnårig präktig flicka som rikligen återgäldar hans kärlek. Och de hinder för deras förening, som skulle ha uppställt sig i ett par "öfverklassares" väg, existera ej för dem. "Hur vi höllo af hvarandra! Jag blef mycket ordentlig och sparsam, ty vi hade beslutat att skaffa oss ett eget litet hem. Detta lyckades också. I två år lefde vi tillsammans i lycka och frid. Och vi älskade hvarandra med ungdomens hela glöd."

Redan efter två år afklippes dock detta förhållande genom hennes död — en olycka för hvilken man fattar medkänsla, men för hvilken dock samhället ej kan ställas till svars.

Kort därefter råkar han emellertid ut för den första, ödesdigra sammanstötningen med rättvisan. Anledningen är betecknande för hans på en gång ridderliga, uppflammande och tanklösa natur. Han försöker hjälpa en kamrat ur polisens klor. Resultatet blir två månaders fängelse för honom själf.

Efter ett intermezzo som däcksgast börjar emellertid romantiken på nytt. Under resan gör Bruno N. bekantskap med en vacker tjugoårig zigenerska, som dessutom har den allt sällsyntare charmen att vara analfabet. "I Sundsvall inköpte vi för de penningar vi ägde ett litet lager af krams och korta varor och begynte sedan vår vandring.

Detta vandringslif med den vackra halfvilda flickan behagade mig mycket. Hon var så förståndig, ja älsklig. Med vemod tänker jag tillbaka på denna tid, som minner om många stunder af verklig idyllisk lycka. Jag började hålla af min mörkögda kamrat. Och jag tror, att hon äfven höll af mig.

Vi förtjänade rätt bra och lefde denna sommar som två lyckliga barn. Svenska lagen förbjuder emellertid detta vandringslif — för den fattige!"

Jag får bekänna, att vid denna passus vibrerade för första gången min själ af den indignation mot vårt samhälle som besjälar författaren. Föreställningen om alla de onödiga individer med alpstaf, turlista och Bædeker som opåtalt få nöta landsvägarna och banalisera befolkningen kombinerades med den knappt ogrundade misstanken att Jean Jacques Rousseau, vandringspoesiens fader, näppelign gått fri från den svenska lösdrifvarlagen. —

Bokens sista afdelning, som under rubrikerna "Utför", "På sinnessjukhuset", och "På alkoholisthemmet" referera den stackars mannens vidare öden, är så summariskt affattad, att det är svårt att skaffa sig en totalvy däröfver. Det förefaller här som om utgifvaren af något skäl gjort betydliga strykningar (liksom vid de psykologiskt så viktiga erotiska milstolparna i Bruno N:s lif?)

Så mycket framgår dock: ännu två gånger ha lifvets milda makter räckt handen åt berättaren och sökt bana vägen för honom. Medan han genomgår sin sista tvångsarbetsperiod, uppsökes Bruno N. af sin forne konfirmationspräst. "Det blef nu bestämdt, att jag vid min frigifning skulle få resa till K—n och få arbete och ett hem."

Mottagandet i K—n tycks dock ha sårat den neurasteniske och sensible brottslingen. "Men jag kunde icke frigöra mig från den obehagliga förnimmelsen af, att mina arbetskamrater hade kännedom om, hvem jag var och hvarifrån jag kommit. — — — jag måste sluta vid fabriken. Disponenten erbjöd mig visserligen att bli intagen på sjukstugan och få fri läkarvård, men det hade jag icke ro till. Jag reste med en af Södra Sveriges-båtarna upp till Stockholm" etc.

Och tack vare den ofärgade rättframheten hos denne olycksfågel får man äfven en ganska klar insikt om hur mycket af hans undergång, som rättvisligen kan skrifvas på vår bristande alkohollagstiftnings konto. "Det låg där så vackert, alkoholisthemmet, hvitrappadt, inbäddadt i vårgrönskan. Här skulle jag få ett hem, en fristad för ett helt år. — — — Det jublade utanför mitt fönster af fågelsång. Det jublade äfven inombords. — — Ordning, kärlek och frid härskade i detta hem. Det bar icke alls karaktär af vare sig sjukhus eller anstalt. Efter en veckas vistelse där kände jag mig som medlem i den stora familjen, som bestod af husfar, en ung men god och genomseende man, husmor med tvenne snälla flickor, två sjukvårdare (diakoner) samt 18 spritlampor, mig inberäknad."

Bland de 18 befinner sig till allas olycka en förförare. Sedan denne en gång lockat Bruno N. med sig till staden och en gång berusat honom inom hemmets väggar, blir han skild därifrån. Och slutstationen på hans skiftesrika bana blir sinnessjukhuset.

På sätt och vis framstår denna skildring som en parallell till den monografi af en glädjeflicka, som Klara Johansson publicerade. Med samma erkännansvärda uppriktighet som hon vidgår Bruno N. de goda tillfällen till upprättelse som beredts honom. Och läsaren kan ej frigöra sig från ett beklämmande intryck af predestination. I det föreliggande fallet verkar detta så mycket mer nedslående som man ovillkorligen fattat ett slags sympati för mannen. Han är en vildhjärna, han saknar all fasthet i viljan och förmåga att balansera sig själf, men han är ingen låg natur och röjer inga nesliga instinkter. Ej oberörd läser man de båda enkla strofer med hvilka han, om man så får uttrycka det, ristat dödsrunan öfver sitt lif:

Han var jagad så trött, han var fågelfri.
Ack, så hungrig, så frusen och arm!
Att få sluta, få dö — det var hans poesi,
att bli sluten till dödens barm.
Nu han trängdes ej mer, han hade fått nog
af de knuffar man honom gaf.
Lifvets farkost låg krossad med bruten bog
emot blindskär i stormande haf.

Helt visst ger boken anledning äfven till reflexioner i andra riktningar. För den i juridikens mysterier oinvigde lekmannen vill det tyckas som om Bruno N:s förseelser stundom straffats med onödig hårdhet och som om mera mänskliga synpunkter kunnat komma till sin rätt vid hans behandling. Skildringen af hans vedermödor efter de utståndna straffen torde väl också väga något i vågskålen för vanfrejdsstraffets borttagande. Dessa svårigheter och förödmjukelser, för hvilka vi alla i mer eller mindre grad kunna få stå till svars, äro nog af den art, att samhället ingalunda behöfver lägga sten på börda. Utan tvärtom.

Som sagdt: boken är värd att läsas och utgör ett nytt vittnesbörd på att verkligheten kan vara lika spännande som 25-öreshäftena.

ARTUR MOLLER.

Hertiginnan af Connaught.

VÅR KRONPRINSESSAS MODER, hertiginnan af Connaught, har som bekant drabbats af ett svårt magbesvär, hvadan hennes tillstånd den senaste tiden varit ganska oroväckande och fortfarande kan ingen förbättring skönjas. Vårt kronprinspar befinner sig därför sedan ett par veckor i London på besök hos den hertigliga familjen. Vi meddela här en bild af hertiginnan tagen af fotograffirman Sport & General.

Kortsystem för hushållet.

DET INOM AFFÄRSVÄRLDEN ALLTMERA tillämpade kortsystemet med de fördelar af klar och snabb öfversikt, som det medför, vill man nu äfven införa på hembokföringens område. Uppslaget därtill framfördes i Idun i numren för den 7 och 14 januari 1912 af Peter Norden, som äfven vältaligt motiverade sin idé. Han påvisade, att det mest samvetsgranna bokförande post för post af utgifter och inkomster icke ger den öfver utgifternas ökning bekymrade husmodern någon ledning, hvar hon skall söka och bota felet, och att endast en korrekt hushållsstatistik ger hemmets finansminister den verkliga hjälpen. Författaren lade också upp en plan till en sådan statistik med hjälp af statistik-kort. Det är denna plan, som Iduns tryckeriaktiebolag tagit upp och fullständigat, när tryckeriet nu erbjuder Sveriges husmödrar ett fullständigt kortsystem för hushållet. Detta är så klart och enkelt uppställdt, att de helt visst med hjälp af Peter Nordens artiklar, hvilka följa med som broschyr, kunna sätta sig in i detsamma. Vi hänvisa för öfrigt till annons i veckans nummer af Idun.

KUNGL. HOFLEV.

40-årig erfarenhet som en af de förnämsta möbelfirmor i landet hafva

A. SELANDER & SÖNER,

GÖTEBORG & STOCKHOLM.

KONSTNÄRLIGT SKOLAD LEDNING.
BINDANDE GARANTI FÖR - - -
FÖRSTKLASSIGT ARBETE. - - -

För STOCKHOLM:
Särskild MÖBELARKITEKTBYRÅ
med profutställning, Norrmalmstorg 18.
Föreståndare: Sigge Almén.

Den som anskaffar möbler, utan kostnadsförslag från oss, går kanske miste om just det, som skulle passat honom bäst.

VÅRFLYTTNING I LAPPLAND

NU BÖRJAR DET OCKSÅ VÅRAS UPPE I HÖGA NORDEN, fast fjälltrakternas vår har en strängare fysionomi än hvad det öfriga Sverige känner till. Hoffotografen O. Halldin, som i dagarna återvändt från en tur till Lappland, har ställt ofvanstående vackra och karakteristiska bild till vårt förfogande. Den är tagen i Kiruna och återger hvad som på lappspråket kallas "Rajden", d. ä. lapparnes vårflyttning, då de med sina renhjordar draga från kustlandet upp till fjällen. Bilden i vänstra hörnet framställer ortens jägmästare, hr Hammarberg, med den ena af de två vargungar han infångat och tämt. Den andra står tjudrad på skolgården i Gällivara, där den korats till lekkamrat åt skolbarnen.

KULLABERG – "NORDENS CAPRI."

Mölle inför den stundande sommarsäsongen.

Hotell Elfverson betydligt utvidgadt och moderniseradt

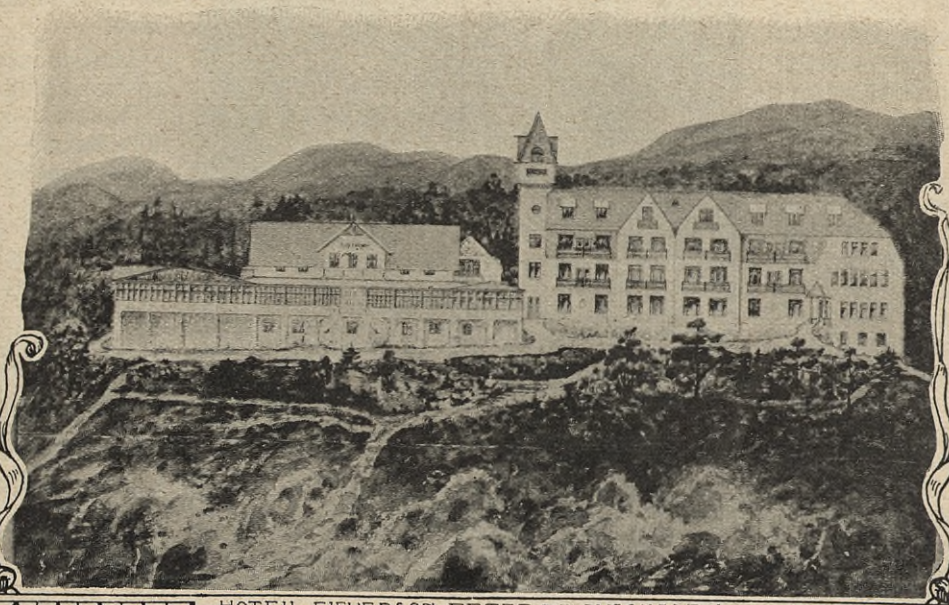

HOTELL ELFVERSON EFTER TILLBYGGNADEN.

MÖLLE ÄR SVEriges ryktbaraste badort. Den ryktbarheten har emellertid inte kommit sig bara af Kullabergs stora naturskönhet, som i parentes sagdt är större än svenskarne egentligen ha en aning om, utan företrädesvis därför, att badlifvet i Mölle ibland ter sig i något friare former än hvad som strängt taget anses förenligt med god ton. De ogenerade friluftsbaden i Ransvik ha till och med försett våra biografer med några af deras mera uppseendeväckande films.

Vi kunna emellertid försäkra, att Mölle är en pärla bland svenska sommarorter och att det mycket utskrikna badlifvet på det hela taget är fullkomligt oskyldigt, ty det kan ej förstöra trefnaden för någon besökande, af den enkla orsaken, att badställena äro oräkneliga och att klipporna öfver allt uppresa skyddande väggar.

Den som en gång riktigt lärt känna Kullabergs yppiga och skiftande terränger, ett landskap af på en gång smekande inland, romantisk bergstrakt och vild, kärf kustnatur, tröttnar ej att göra om besöket. Kullaberg räknar nämligen så tillvida frändskap med det friska haf, som fräser kring dess klipputposter: det blir aldrig enformigt. —

Vägen till Mölle är nu så bekväm man kan önska sig med den lilla järnbanan från Höganäs, hvilken ort också förtjänar en titt i förbifarten; särskildt grufvorna äro sevärda.

Hvad beträffar bostadsförhållandena i Mölle finns där ett rikt urval af rum att välja på. Men framför allt är det nytillbyggda och utsökt vackert belägna Hotell Elfverson i skogsbrynet på själfva Kullabergs sluttning att rekommendera. Det nya komplexet innefattar 53 sofrum med balkonger, 3 läsrum, 1 societetssalong, 1 stor matsal samt konsert- och balsalong m. m.

Innehafvaren af hotellet är hr Johan Elfverson, hvars fader, aflidne kapten Gustaf Elfverson, jämväl gjort mycket för att göra Kullen känd som turistort. Vägar, utsiktspunkter och trappor på Kullaberg äro hans verk. — Hotell Elfverson har haft besök af många förnäma turister såsom konungarne Fredrik VII och Kristian IX af Danmark, konung Oscar II och drottning Sofia, det nuvarande tyska kejsarparet m. fl.

1. Utsikt från Hotell Elfverson öfver Mölle fiskläge mot Kullens fyr. 2. "Porten" och "Sockertoppen", ett par af Kullens pittoreska klippformationer. 3. Bränning utanför spetsen af Kullen. 4. Skogssjön vid Hotell Elfverson.

En minnesutställning i Malmö.

NAMNET AUGUST JOHNSSON, SOM nu torde vara glömdt eller okändt af de flesta, hade i slutet af 90-talet en förhoppningsfull klang i rätt vidsträckta konstnärskretsar, i Skåne, i Stockholm och i Köpenhamn. Många som ej erinra sig konstnären själf kunna säkerligen draga sig till minnes den liffulla titelbild, som beledsagade det första publicerandet — det var i något af "Palettskraps" julnummer — af Gustaf Frödings "Herrgårdstösa i äppelapla". Upphofsmannen till denna skälmska och intagande helsidesfärgteckning var just August Johnsson, som vid denna tid torde ha hållit på att afsluta sina studier vid Konstakademien i Stockholm. Om någon till äfventyrs ännu har tillgång till nyssnämnda publikation för de olika åren, torde han måhända bland de friska unga konstens vårskott, som där stucko fram, kunna påträffa flera af Johnssons fantasifulla och eleganta utkast och skisser. Lucasgillets i Lund publikation "Finn" gjorde vidare på sin tid en konstintresserad allmänhet bekant med hvilka möjligheter den redan år 1900 vid 27 års ålder af lungsot bortryckte unge målaren besatt. Det kan blott anses vara en rättvis, ehuru senkommen gärd af uppskattning, då man nu, för att hos hans hemprovins' konstpublik fastslå hans betydelse och för att placera hans bästa verk i värdigt och godt förvar, anordnat en minnesutställning af hans efterlämnade målningar och teckningar på Malmö rådhus. Denna har med pietetsfull hand arrangerats af August Johnssons ungdomsvän, konstnären Herman Österlund.

Ehuru flertalet af de här sammanbragta sakerna utgöres af skisser, utkast och studier, och blott några få dukar kunna räknas för fullbordade konstverk, ger utställningen i sin helhet ett starkt intryck af fyllighet och mognad. I flera oljelandskap dokumenterar sig ett enastående färgsinne och en mindre vanlig lätthet att gripa och nyansera de flyktiga och växlande dagrarna i skyar och rymd. En klar och rik palett synes villigt ha velat låna sig till ett känsligt och fantasifullt konstnärstemperament. Det senare återspeglas också mångsidigt i den rikhaltiga samling af teckningar i färg och svart, utställningen erbjuder. I ett par skildringar af den nakna människokroppen, gärna sedd ute i det fria, framstår ett gediget anatomiskt studium bredvid en produktiv hänförelse för linjernas och färgernas skönhet och spel.

Det är ju alltid mera svårt att i konst, som sysselsätter sig med mera främmande och i sig själf mycket starkt pittoreska motiv, fullständigt klart afgöra hvad som är motivets och hvad som är konstnärens förtjänst i det helhetsintryck verket gifver. I de härvarande resultaten af en studieresa i Spanien synes emellertid den unge konstnären med stor myndighet och självständighet ha uppfattat sina motiv, som han återgifvit med sann och kunnande målarglädje.

En mängd af de vackraste dukarna ha så godt som genast funnit köpare; till Malmö museum har bl. a. räddats en trots litet format synnerligen vacker och för Johnsson representativ tafla "Studie af en pojke", en harmonisk färgdikt, samstämd af lefvande grönska, varmt gyllene solljus och en ung människokropps nakna friskhet.

Bland konstvänner i Skåne har det varit en liflig önskan, att innan August Johnssons verk skingrades kunna visa dem äfven för hufvudstadspubliken, en tanke, som man dock af många skäl ansett sig nödsakad uppgifva.

O. L—DH.

August Johnsson: Spanskt landskap.

Hemtrefnadskommittén.

DET VAR EN HÄRLIG VINTERafton. Stockholm var riktigt på benen, på Strandvägen vimlade det af promenerande, fast just ej tillhörande societeten.

Sorlet på gatan hindrade mig dock ej från att höra det samtal, som fördes i källartrappan till ett af Strandvägshusen.

Nere i källarens djup hade ordningens vaksamma tomte just nyss inspekterat, att ingen eldfara förelåg. Han hade tillsett att inga brinnande kol fallit ur värmeugnarna som i de moderna husen ersätta kakelugnar, ty sådant där få de gamla hustomtarna pyssla med nu för tiden.

Och det behöfs. En människa är inte mera än människa, och en sotig maskinist kan också behöfva en nypa luft.

Det är då våra små hustomtar tassa omkring och se till, att allt är som det skall. Då lille Nisse var på väg till nästa hus, som också hörde till hans distrikt, hör han ett misstänkt ljud nerifrån trappan. Hvem finner han där! Jo, i mörka kusliga källartrappan satt Hemtrefnadens lilla tomtebisse och grät sin rödlufva full af bittra tårar.

"Goddag! Skall det där vara trefnaden i hemmet," utbrast ordningens tomte.

"Håna, om du näns! Jag hör till de arbetslösa nu. Öfverallt stängda dörrar," snyftade den stackars tomten.

"Oss hindra ej d y r k f r i a lås en gång," bröstade sig den andre, helt andryg.

"Sant, min gubbe lille! Du, som bara sysslar med husens dyrgripar, reder dig nog i ditt viktiga kall. Men ser du jag, som är en slags tomtarnas chef och skall se till, att själen är glad, jag är skamligt bortvisad. Ja, ja, du! Så är det. Folk är så lite hemma att de inte hinner säga så mycket som god dag till mej, då jag tittar in för att hjälpa dem att få det lite varmt och gemytligt," suckade han.

Ordningens tomte ville trösta, han torkade hans ögon med sin egen nedsotade lufva och sade: "Men lindebarnen då! Gör trefligt för dem, du! Går mamma ut, kommer ofta "en kusin" in. Och hur går det då? Jo, då gör lillen som du, gråter och känner sig försummad."

Nu kunde inte hemtrefnadens tomte låta bli att skratta. Men skrattet och trösteorden piggade upp honom betydligt. De satte sig på tomtevis och började rådslå. Tanke födde tanke, det ena ordet gaf det andra. Snart hade ordningens tomte situationen klar. Den försmådde tomten hade vandrat från hus till hus. Det var tomt på vuxet och halfvuxet folk öfver allt i hemmen. Endast en knarrig portvakt hörde han brumma, där han tassade fram.

Alla drogos magnetiskt från hemmen till sport, biograf och teater.

"Klaga, o, sångare fritt, ingen din stämma förnimmer. — annat än i barnkamrarna —", deklamerade ordningens tomte patetiskt och ärnade gå och utöfva sitt yrke i nästa värmeugn.

"Stopp, du hinner! Följ mig en stund! Får hemtrefnaden till följeslagare ordningen, så skall kanske vinden vända sig!" utbrast Nisse Hemtrefnad.

Och de tassade upp till första våningen. De möttes af barnskrik.

Lillen låg ensam. Ordningens tomte lade täcket öfver de små frusna benen, och räckte unge herrn flaskan. Den andre tomten sökte fröjda hans själ med att göra gubbar, hjula och ställa till larm, så att det hördes in i jungfruburen och öfverröstade gitarrens surr. Och det gick bra. Man behöfdes ej längre här, utan de två kämparna för hemlyckan vandrade vidare.

Vid midnatt hölls tomteriksdag. Vi meddela ett utdrag ur protokollet:

"Och beslöts på Klokhetens tomtes förslag att rädda svenska folkets hemtrefnad från det förfall, hvari den råkat nu i ångans och elektricitetens tidehvarf. Detta skedde bäst genom tillsättande af en kommitté "med rättighet att tillkalla sakkunniga".

Så skedde. Och de utvalde lofvade göra sitt bästa. — Sedan kommittén fyllt sitt värf, började ett fasligt knog för hemtrefnadens tomte.

Slut med nattron. Farväl med all förnöjelse vid flammande härd, som på "then tiden"!

Han, figurligt taladt, fick klä sig i frack och besöka all världens förlustelselokaler. Göra folk sömniga. Gjuta malört i festbägare. Lura konstnärer att spela illa, sjunga falskt och jag vet inte allt hvad. Och sent om nätterna fick han trolla fram ljufva, härliga drömmar, där far och mor sutto och samtalade med begåfvade barn, lärde känna dem, förstå och gränslöst älska dem. Hvad han släpade! Men uppfinningsrik var han för att dra folk till hemmen från världens larm. Ibland ruskade han om folks samveten. Ja, en fru fick han att rodna, se'n hon räknat efter, att hon inte ätit middag hemma med barnen sedan tjugufyra dagar tillbaka.

Henne fick han förnuft i, efter det hon fick höra äldste pojkens nya bordsbön: "Fy katten, sillbullar nu igen!" och systerns påstående att fint folk stoppar både knif och gaffel i mun på en gång.

Hon beslöt att: "här skall bli annat af". Och från den stunden blef hemtrefnadens tomte inte utjagad från det huset.

Där blef som en annan luft. Pappa brummade ej längre öfver att aldrig inkomsterna räckte. Och mamma fick se, att en kväll i barnkammaren kan vara en källa till omätligt framtidshopp.

Snart började vänner och bekanta till nyssnämnda familjemoder att tycka, att det meddelades dem en sådan intensiv hemtrefnadskänsla från detta hem, som de ej märkt förut. Och barnen hade blifvit så exemplariska. Hvad var orsaken?

Jo, att plikten jämte kärleken fått intaga högsätet, medan hemtrefnadens tomte rörde om brasan åt ordningens öfveransträngde Nisse, som gick och afstyrde förargelser öfver allt på vink af klokhetens hvithårige tomte, som hjälpte dem alla till rätta.

CLARA ROMDAHL.

Stadsfullmäktig.

Berättelse af SIGNILD EDESTRAND.

"MAGDALENA, SÄG ATT DU INTE menar det!"

"Jag menar det visst, och det skulle aldrig falla mig in att säga motsatsen."

"Men jag förstår inte. Du har ju aldrig varit någon kvinnosakskvinna eller rösträttsfantast — till min outsägliga glädje. Hvar får du nu helt plötsligt dessa tankar ifrån? Är det det eländiga mötet i går?"

"Du kan väl begripa, Bertil, att det blir något helt annat, om vi verkligen får rösträtt. Det kommer att lägga förpliktelser på en hvar. Du har rätt, när du säger, att jag inte varit kvinnosakskvinna. Det beror emellertid mycket därpå, att alla här hemma varit så mycket emot allt sådant. Och så är det det, att jag varit oviss om verkningarna af den åsyftade reformen."

"Och på mötet i går blef du naturligtvis fullt utlärd!"

"Håna du bara! Jag kommer ändå inte att sjunka tillbaka i samma slöhetstillstånd som hittills, utan nu när kanske målet nås genom andras modiga och allvarliga arbete, inte tänker jag då vara så usel, att jag kastar bort en gåfva, som verkligen kostat så mycket. Hur kan du bara begära det?"

Den unge mannen hade med sammanpressade läppar och hårdt rynkade ögonbryn åhört dessa ord.

Nu föll hans knutna hand tungt på stolens ryggstöd, och han utbrast häftigt: "Ja, att du blifvit fullproppad med fraser, det hör jag. Men säg i all rimlighets namn, hvad det är, du tänker taga dig till!"

Hon ryckte på axlarna.

"Ingenting annat än att sätta mig in i allt, som en samhällsmedlem, den man räknar med, måste veta."

"Du menar valsystem, beskattning, lagstiftning," for det ut ur honom.

"Ja, det och mer till."

"Och det roar dig?"

"Det tror jag inte, men det gör det samma."

Hon började gnola på en melodi och trummade takten på bordskifvan med sina vackra barnahänder. Små retsamma, ostyriga fingrar voro de just nu. Han stod tyst en stund. Började så åter tala — långsamt, liksom gripen af en vemodig tanke:

"Jag tänkte mig dig inte sådan i vårt hem. Ditt och mitt hem. Hur har jag inte längtat efter det!"

Hans röst bröts.

Så tog vreden honom åter, och han fortsatte häftigt:

"Skall du nu rusa omkring på alla politiska möten och ha mellantiderna upptagna af kafferep för suffragetter, så blir det sannerligen inte mycket hemtrefnad, och jag stackars krake, får väl lefva ungkarlslif som förr. Och en vacker dag kommer de väl och gör dig till stadsfullmäktig. Men det säger jag dig, att som min hustru får du inte mottaga några dylika mandat. Du får allt vara god och afsäga dig äran."

"Men det vill jag inte. Du har ingen rättighet att inkräkta på min personliga frihet. Jag tar emot hvilka uppdrag jag behagar, det säger jag dig en gång för alla."

"Och då säger jag dig, att du inte passar för mitt hem, för jag vill sannerligen inte gifta mig med en stadsfullmäktig, om den så vore världens sista kvinna."

En blodvåg färgade Magdalenas ansikte.

En stund stod hon orörlig, liksom öfverväldigad. Hon kände sig nära att kväfvas. Så höjde hon sakta händerna och tog af den släta guldringen.

Långsamt och med återvunnen fattning gick hon fram till den unge mannen.

"Se här," hon räckte honom ringen, "tag den! Vi inser båda, att vi måste skiljas. Jag har älskat dig mycket, men jag skattar ock högt frihet för min personlighet och den vill du kränka. Farväl, Bertil!"

Hon visade med en halft befallande åtbörd mot dörren.

Som en ung drottning stod hon där med sitt vackra hufvud högt buret, med en föraktfull skälfning kring den röda munnen, med ögon, som blixtrade, befallde, hotade.

Den unge mannen var hvit i ansiktet.

"Du behagar be mig gå. Du skall inte be förgäfves denna gång — men kanske nästa."

Han gjorde en kort, stel bugning, vände sig hastigt och skyndade ut ur rummet med långa, fasta steg.

Bertil gick genast i sitt eget rum och rafsade i största hast hop sina tillhörigheter i en handkoffert. Han var vid ett förfärligt lynne. Stod en stol honom i vägen, fick den en spark, som förpassade den till andra ändan af rummet, och när han inte fick en rock fort nog från hängaren, slet han af den, så häftigt att hanken gick sönder. När kofferten på grund af den slarfviga packningen inte ville gå igen, sökte han med väldiga knytnäfslag pressa samman sakerna.

Han försökte i alla fall sansa sig något, innan han gick ned för att taga afsked af Magdalenas familj.

Likaväl blef det ganska stor bestörtning, när han med kappsäcken i hand och öfverrocken kastad öfver axeln inträdde i hvardagsrummet. Så underligt upprörd och främmande såg han ut.

När Bertil såg de oroligt spörjande blickarna från alla dessa, vid hvilka han var djupt fästad, smälte hans vrede, och en känsla nära nog af förtviflan sprang upp i djupet af hans själ.

"Jag kommer för att säga er alla farväl och tacka, och tacka — — för allt under denna tid," sade han tonlöst. "Jag måste resa. Min förlofning med Magdalena är slut."

Fru Wide slog samman händerna.

"Barn, barn, har ni grälat! Ni har ju aldrig varit oense förut. Inte skall väl ett gräl afgöra två lifsöden? Betänk er väl!"

Bertil skakade på hufvudet.

"Det var egentligen inte ett gräl. Det är mycket allvarligare. En principfråga. Det gäller politik och sådant där — och våra meningar går alldeles isär. Vi har bråkat timvis om saken."

"Politik! Magdalena har aldrig intresserat sig för politiken. Det är väl en nyck af flickan, och du, Bertil, som är så pass mycket äldre och förståndigare, bör sätta dig öfver det där och taga henne på rätta sättet med mildhet och allvar på samma gång."

Konsul Wide hade gått fram och lagt sin hand på den unge mannens axel.

Bertil skakade på hufvudet.

"Det är ingen nyck. Magdalena får själf förklara allt för er. Jag måste gå genast, för tåget är här snart. Farväl, tack, tack för allt!"

Den unge mannen, som kastat kappsäcken på golfvet och rocken öfver en stol, omfamnade vördnadsfullt den gamle herrn, för hvilken han hyste sant sonliga känslor. Han kysste sin tilltänkta svärmor på kinden. Fru Wide smalt i tårar. Han tryckte Eriks och Torstens händer, så stod han framför Naemi, den femtonåriga blonda, hvita Naemi. Hon skalf från hufvud till fot och såg på honom med en blick af oändlig, tillbedjande ömhet. Han ryckte till. Så böjde han sig öfver henne. "Farväl, lilla Naemi. Tack!"

Och han kysste hennes barnsliga läppar. Men den blonda, hvita Naemi sänkte sina ögonlock öfver en blick af oändlig tillbedjande ömhet. Det blommade upp två röda rosor på hennes kinder.

Erik, studenten, och Torsten, elfvaåringen, följde den afresande till stationen.

Erik var ond, och Torsten kämpade med gråten.

Ingen af de tre talade ett ord, förrän Bertil skakade hand med de båda bröderna genom kupéfönstret.

Då sade Erik i ovillig ton:

"Jag begriper sannerligen inte, hvad Magdalena menar. Hon har väl fått en skruf lös. En sådan karl som du finns inte i Sveriges land. Jag skall minsann läsa lagen för henne."

"Du, håll du bara munnen," inföll hetsigt lille Torsten. Och medan ett par tårar rullade ned öfver hans runda kinder, sade han med en röst, den han förgäfves sökte göra stadig: "Det är nog sant, att Bertil är en bussig karl, men så är minsann Magdalena också en krona."

"Rätt så, lille Torsten," sade Bertil med ovanlig blidhet, "det ber jag er båda, pojkar, var snälla mot Magdalena! Hon är nog inte så glad hon heller."

Än ett farväl, två mössor viftade. Så drogs hastigt fönstret upp. Tåget ångade i väg och försvann snart bakom granskogen, som norrifrån sträckte sig in mot staden.

Åren gingo.

Filosofie kandidaten, fröken Magdalena Wide var sedan tolf terminer tillbaka lärarinna vid flickskolan i en småstad vid västkusten. Aderton år gammal hade Magdalena aflagt studentexamen vid läroverket i sin födelsestad. Därefter hade hon ägnat sig åt husliga sysslor samt utbildat sina anlag för målning och musik. Ett par somrar hade hon fått följa med fadern på hans hvarje år företagna utrikesresor.

En vinter, då Magdalena vistades hos släktingar i Stockholm, råkade hon där den unge Bertil Hendrichs, notarie vid ett af verken.

Bertil och Magdalena älskade hvarandra från den första gången deras ögon möttes och det var som Bertils fästmö, Magdalena återvände till hemmet.

Sommaren därpå tillbragtes på konsul Wides präktiga landtgård. Några oförgätligt vackra och lyckliga veckor! Så kom brytningen — häftigt, oförberedt. Djupt sårade drogo sig de unga från hvarandra, och den korta sagan var all.

Magdalena lämnade nästan omedelbart hemmet och afreste till den sydsvenska universitetsstaden för att läsa på kandidatexamen. Efter fullbordade studier erhöll hon genast plats vid samma flickskola, där hon nu arbetat i tolf terminer. —

Magdalena Wide stod i skymningen vid fönstret af sitt arbetsrum.

Hon hade en fri och härlig utsikt öfver stranden och öfver det vida hafvet, hvars brus hon kunde höra hvarje afton, när hon lade sig till ro. Det led mot senhösten — stormen piskade hafvets böljor med sina hvassa vingar, och ur dunklet lyste de hvita vågkammarna.

Magdalena var just denna afton hemkommen från en längre utomlandsresa, för hvars skull hon haft två månaders tjänstledighet.

(Forts.)

OFVANSTÅENDE FABRIKAT
finnas i rikhaltigaste sortiment till billigaste priser hos
A.-B. Nordiska Kompaniet, Stureplan.

Hafre-Gryn och Hafre-Mjöl

Gillenhammar

Gif barn den bästa näring och de växa upp till friska människor.

Gif vuxna den bästa näring och de förbli friska till sena ålderdomen.

KÖKSALMANACK

Redigerad af
ELISABETH ÖSTMAN-SUNDSTRAND.
Inneh. af Elisabeth Östmans Husmoderskurs i Stockholm.

VECKAN 11—17 MAJ 1913.

SÖNDAG. (Pingstdagen.) Frukost: Smörgåsbord; stekt gädda med brynt potatis; ägg; mjölk; kaffe eller te med gifflar. Middag: Juliennesoppa med ostkäx; à la daube på lax med majonnäs; hamburgerbringa och tunga med legymer; glacebomb med mandeläss.

MÅNDAG. (Annandag Pingst). Frukost: Smörgåsbord; biff af svinfilé med ärter; mjölk; kaffe eller te. med mjuk pepparkaka. Middag: Sparrispuré; stekta ryska höns med brynt potatis och salader; rabarberpaj med vispad grädde.

TISDAG. Frukost: Smörgåsbord; bräckt hamburgerbringa (rester från söndag) med stekt potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Kromgädda med smör och pepparrot samt potatis; mondaminkräm med mjölk.

ONSDAG. Frukost: Smörgåsbord; hafregrynsgröt med mjölk; omelett med fiskstufning (rester från tisdag); kaffe eller te. Middag: Färserad kalfbringa med potatis, saltgurka och lingon; kokt fruktpudding med vispad grädde.

TORSDAG. Frukost: Smörgåsbord; fläskomelett; mjölk; kaffe eller te. Middag: Grönsoppa med mjölk; våfflor med sylt.

FREDAG. Frukost: Smörgåsbord; hafremjölsvälling; kokt sill med smör och ägg samt potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Kall kalfbringa (rester från onsdag) med ärter och brynta morötter; vinsoppa med biskvier.

LÖRDAG. Frukost: Smörgåsbord; pannbiff med potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Bräckt skinka med spenat; falsk gräddkaka.

RECEPT:

Juliennesoppa (f. 6 pers.). 1 liten morot, 1 liten palsternacka, 1/2 selleri, 1 liten purjolök, 1 1/2 msk. smör (30 gr.), 1/2 tsk. socker, 1 1/2 lit. klar buljong, 1 litet saladshufvud, salt, cayenne.

Beredning: Rotsakerna sköljas, skrapas, skäras i trådfina strimlor och brynas lätt i smöret samt sockras. De läggas därefter i den kokande buljongen tillika med det sköljda, rensade och i fina strimlor skurna saladshufvudet, hvarefter soppan får koka med tätt lock omkr. 15 min. Den skummas, afsmakas med kryddorna och serveras ,om så önskas, med ostkäx eller klimp.

Ostkäx (f. 12 pers.).

Mördeg: 2 hg. smör, 1 ägg, 30 gr. socker, 245 gr. mjöl.

Ostmassa: 1 hg. smör, 75 gr. fin, rifven ost.

Beredning: Smöret tvättas (vattnet arbetas ur väl) och röres 5 min. Äggulan och sockret röras 10 min., därefter tillsättas smöret och mjölet, och degen arbetas tills den blir smidig. Den får stå i kallt rum några tim., utkaflas därefter till en aflång kaka af 2 mm. tjocklek, hvilken naggas tätt. Den sporras ut till sneda fyrkanter, hvilka läggas på en väl rengjord plåt och gräddas vackert rostgula i ordinär ugnsvärme. Till ostmassan röres smöret med osten, tills det blir hvitt och pösigt. Ostmassan bredes på hälften af käxen och de öfriga käxen läggas ofvanpå med den naggade sidan upp. Serveras till consommé eller buljong eller i stället för ost eller käx.

Glacebomb (f. 12 pers.). 3 dcl. tjock sockerlag (3 hg. toppsocker, 1 1/2 dcl. vatten), 8 äggulor, 5 dcl. extra tjock grädde.

Beredning: Sockerlagen kokas först, helst dagen innan den skall användas. — Sockret hugges i små bitar och lägges i en emaljerad järngryta, vattnet tillsättes, och när sockret är smält, kokas det till en klar simmig deg, som vid prof skall tråda sig emellan fingrarna. Sockerlagen mätes och får kallna. Äggulorna tillsättas en i sänder under vispning, hvarefter krämen får sjuda öfver elden under kraftig vispning. Krämen upphälles och vispas öfver is, tills den är fullkomligt kall, då den blandas med grädden, slagen till hårdt skum. Bombkrämen kan smaksättas med vanilj, citron, aprikos, anisette, finstött nougat, finhackade pistacier m. m. Krämen fylles i bombform och fryses direkt i den. Bombformen bör dock helst klädas invändigt med ett tunt lager af någon slags färdigfrusen glace, fyllas med bombkräm (då halfva satsen glace och halfva satsen bombkräm räcker för 12 pers.) och fryses 4—5 tim.

Stekta, ryska höns (f. 6—8 pers.). 2 höns på omkr. 3 kg., 1 stor knippa persilja, 4 msk. smör (80 gr.), 1 1/2 hg. späck i 2 skifvor.

Till stekning: 3 msk. smör (60 gr.), 2 tsk. salt (10 gr.), 3/4 lit. buljong.

Beredning: Hönsen som bör hafva hängt 2—6 dagar, allt efter årstiden, plockas, svedas, urtagas, få ligga i vatten 6 tim. och torkas väl. Persiljan rensas, sköljes, inklappas i en duk och inarbetas i smöret och sys igen, hvarefter de beläggas med späckskifvor som fastbindas med fint segelgarn. Smöret brynes i en stekgryta, hönsen iläggas med brösten upp, brynas väl på alla sidor, saltas, spädas med den kokande buljongen och få steka med tätt, slutet lock, tills de äro möra, eller omkr. 2—3 tim., hvarunder de öfverösas hvar 10:de minut. Hönsen skäras hvart och ett i 6 delar, hopläggas på fatet, så att de se hela ut, garneras med salad och persilja och serveras med brynt potatis, salader och afredd sås, tillsatt med grädde.

Om så önskas, kunna fåglarna spädas med lika delar grädde och buljong.

Färserad kalfbringa (f. 12 pers.). 3 kg. gödkalfbringa, 2 tsk. salt (10 gr.), 1/2 tsk. hvitpeppar, 4 msk. smör (80 gr.), 1 morot, 1 chalottenlök, 1 lit. buljong, tillsatt med 1 tsk. köttextrakt.

Till färsen: 2 hg. benfritt kalfkött, 1 hg. färskt svinkött, 2 msk. smör (40 gr.), 2 msk. mjöl (20 gr.), 1 ägg, 1/2 msk. salt (8 gr.), 1/4 tsk. hvitpeppar, 1—1 1/2 dcl. grädde.

Beredning: Främre delen af bringan eller det s. k. bröstet användes och får ej knäckas. Bringan urbenas försiktigt och på benen kokas buljong att späda steken med. — Köttet förberedes på vanligt sätt och ingnides med hälften af kryddorna. — Till färsen förberedes köttet som till vanlig köttfärs och drifves jämte smöret 4 ggr genom köttkvarn. Färsen stötes därefter, jämte mjölet, i stenmortel och arbetas tillsammans med det uppvispade ägget, saltet, löken och svampen omkr. 1/2 tim., hvarunder grädden tillsättes litet i sänder; färsen bör vara ganska fast. Den utbredes på innersidan af bringan, som därefter rullas ihop och sys igen väl, hvarefter den brynes i smöret, beströs med resten af kryddorna, och får steka i gryta eller ugn omkr. 3 tim. Den ansade moroten, skuren i skifvor, samt den skalade löken brynas och stekas i smöret med köttet. Under stekningen öfveröses köttet hvar 10:de minut och spädes med den kokande buljongen. När steken är mör, borttagas alla trådar hvarefter den skäres i jämna skifvor, hvilka sammanläggas, så att steken ser hel ut. Den lägges upp på varmt fat, garneras med salad eller persilja, serveras med kokta grönsaker eller grönsakspastejer och salader samt afredd sås, tillsatt med grädde.

Kokt fruktpudding (f. 6 pers.). 50 gr. torkade ringäpplen, 1 hg. torkade aprikoser, 1 1/2 hg. katrinplommon, 4 dcl. vatten, 1 1/2 dcl. krossocker (143 gr.), 1/2 tsk. finrifvet citronskal, 3 ägg, 2 dcl. grädde.

Till formen: 2 dcl. strösocker, 2 msk. kokande vatten.

Beredning: Frukten sköljes ytterst väl i flera ljumma vatten och får ligga i kallt vatten öfver natten. Af detta vatten och sockret kokas en klar, simmig lag; däri kokas först äpplena, därefter aprikoserna och sist plommonen, sedan de urkärnats. Lagen kokas ihop tills den är simmig, och hälles öfver frukten. Strösockret smältes under rörning i en stekpanna, spädes med kokande vatten, och härmed beklädes en slät, låg bleckform. När frukten är kall lägges den hvarftals i formen. Äggen och grädden vispas tillsammans och hälles öfver frukten. Puddingen gräddas i vattenbad i ugn omkr. 1 tim. eller tills äggblandningen är stannad. Den uttages, lossas från kanten och uppstjälpes efter 15 min.

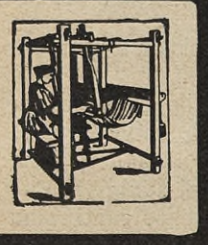

Köp Schweizer's Siden

Begär prof på våra **nyheter** för **våren** och **sommaren** till **klädningar** och **blusar: Crêpe de Chine, Eolienne, Voile, Foulards, Messaline, Mousseline** 120 cm. bredt, från 95 öre metern, i svart, hvitt, enfärgadt och kulört, äfvensom **broderade blusar** och **klädningar** i **batist, ylle, lärft** och **siden.**

Vi sälja endast garanteradt solida sidentyger **direkt** till **privatpersoner, porto-** och **tullfritt** till bostaden.

Schweizer & Co., Luzern S 3 (Schweiz).

Sidentygs-Export. — Kungl. Hoflev.

NK's GARDINER
åter inkomna i stort urval.

Allmogegardiner rutiga och randiga i alla moderna färgställningar fr. Kr. **0.35** pr mtr.

Svenska Trådtyllgardiner i vackra, eleg. mönst., flera bredder fr. Kr. **0.88** pr mtr.

Engelska Lenongardiner i moderna mönster fr. Kr. **1.—** pr mtr.

Madrasgardiner i stilfulla, moderna mönster fr. Kr. **1.40** pr mtr.

Begär profver!
Alla profver sändas gratis och franko!

A.-B. NORDISKA KOMPANIET,
STUREPLAN, STOCKHOLM.

DE BILDADE HEMMENS
utsökta frukostdryck:
Van Houtens Cacao
SPORTSMANNENS,
barnens, de gamlas dryck
par excellence.

Albert och Marie
rekommenderas.
AKTIEBOLAGET ÖREBRO KEXFABRIK.
(Kungl. Hofleverantör).

Obs.!
VARUMÄRKET
"FYRTORNETS"
Svenska
Sardiner i finaste
Olivolja och Tomatsås
för **Smörgåsbordet.**

AXA Hafregryn Hafremjöl

Om man dagligen skall äta havregröt, gäller det att få den sådan, att man ej tröttnar därpå. Försök en tid med AXA, den tröttnar man ej på.

Turkiska badet,

i Malmtorgsbadet är öppet hvarje torsdag för damer. Yppersta medel för bibehållande af smärt figur och fin hy. Badet är angenämast, om man är flere i sällskap. Pris kr. 1:50.

Leksands Väfskola
rekommenderas!

Etabl. 1866.

Äkta Göteborgs-Knäckebröd.
Hygienkontrollant: D:r G. Hjort af Ornäs.
Tel.: 11 & 929.

Världsberömda.
SINGER C:o
SYMASKINS AKTIEBOLAG
Filialer
på alla större platser.

Mellins Food
är bästa kraftnäring för svaga, kloka barn i alla åldrar. Bok om barns uppfödning gratis och franko från Mellins Food Depôt, Malmö.

Annonsera i Idun!

MAIZENA
Oumbärlig vid tillredning af gröt, puddingar, bakverk etc.
Bästa näringsmedel för barn och sjuka!
Säljes öfverallt i 1/4- och 1/2-kg. paketer.

Lejon Dantar och Strumpor.

PRIMA KVALITE! BÄSTA UTFÖRANDE!

HVARJE PAR STÄMPLADT
MED OFVANSTÅENDE VARUMÄRKE

FINNAS I ALLA VÄLSORTERADE
SYBEHÖRS-MANUFAKTUR-& KORTVARUAFFÄRER.

Serveras helst kall om så önskas, med vispad grädde eller vaniljsås.

Kokt sill med smör och ägg (f. 6 pers.). 2 stora eller 4 små, salta fetsillar, 1 lit. vatten, dill, 1 hg. smör, 2—3 ägg.

Beredning: Sillen får ligga i vatten 24 tim. hvarunder vattnet bytes 2 gånger. Den flås, urtages, fläkes midt itu, hvarefter ryggbenet jämte alla småben borttagas. Filéerna sköljas väl och klappas in i en fiskhandduk. Äggen hårdkokas 10 min., afkylas i vatten och skalas; hvitan och gulan skiljas och hackas hvar för sig. Sillen lägges i kokande vatten med några dillstrån och får koka 8—10 min. Upplägges med hålslef på varmt serveringsfat, det smälta smöret hälles öfver och sillen garneras med äggvitan och gulan i täta ränder. Serveras med nykokt potatis som frukosträtt.

Det bästa,
rikhaltigaste och mest utsökta sortiment af Kontinentens allra senaste nyheter i
SIDEN
hafva vi just nu och inbjuda vi ärade kunder till ett besök!
Alla kunna erhålla vår stora profkollektion franko och
Gratis!
vi representera världens förnämsta Sidenfabriker
Besök eller tillskrif
BRUNKEBERGS MANUFAKTURMAGASIN
BRUNKEBERGSTORG 24 - STOCKHOLM
Allm. Tel. 5890 Riks. Tel. 715

FJÄLLFLICKAN.

Skiss af Signe Johansson.

(Forts.)

Dock, nu höll Erika på att glömmas för den fagra fjällflickan med det röda vandringsblodet i ådrorna och vildmarkens poesi i de skiftande ögonen.

Mars kom och renbetet där i trakterna började tryta. Det började också redan blifva för varmt för renarna, som därför själfva flyttade sig mot nordväst. Huru mycket än getarna drefvo dem åter till betesplatserna hjälpte det inte. Till fjällen ville djuren tillbaka. Det var då tid att bryta upp och flytta till högre regioner.

Sista kvällen de voro kvar där, var det rockstuga hos Lars-Ols, den rikaste bonden i byn. Lapp-Elsa var förstås med, sjöng och skrattade, lekte och skämtade med alla, utom med Olof, sonen i gården. Aldrig tog hon honom i leken, men desto oftare Jonas Svan, studenten från sågverket. Han hade kommit för att hälsa på Olof, sin läskamrat, samt för att bli bekant med lapp-Elsa, dock mest för det senare. Hänsynslöst trängde han fram bland byungdomen och ständigt tog han den blåklädda lappflickan, utan att bry sig om de mörka blickar som då och då träffade honom. De lekte »tjuf och tjuf» och Svan hade stulit Elsa och satt på en bänk, med hennes hand i sin. »Hvilken vacker dräkt Elsa har och så hon sjunger, alldeles som en blåmes.» »Jag tycker om blåmesar, emedan de trifvas så godt i fjällen.» »Äfven jag tycker hädanefter om dem, ty de minna om Elsa.» »Så ni säger.» Hon log och följde en annan »tjuf». Men snart återtog studenten »sin bästa vän». »Hvad har ni gjort?» »Sytt sko.» »Så små fötter Elsa har.» Hon rodnade och vände sig bort. Det glimmade till i den unge mannens ögon, när han såg huru den mörka blodvågen drog öfver den mjuka hyn och färgade ansiktets fina profil och den runda halsen röda. »Elsa!» Hon måste åter möta hans blick. »Hennes öga är djupt, som en grufva fullt af dunkel och längtan och dröm,» deklamerade han halfhögt. »Hvem menar ni?» — »Er naturligtvis.» — »Ni är ej lik de andra pojkarne.» — »Hvarför det?» Hon svarade ej. »Hvarför — Elsa-lill?» upprepade han och såg henne in i ögonen. Men Elsa teg envist, böjde sig ned och såg sedan bort. Var det gåtfulla uttrycket i hennes ögon ett uttryck för stolthet eller blyghet, beundran eller medlidande? Tänkte detta vildmarkens barn och i så fall hvad, undrade ett ögonblick studenten. Hon är vacker som en vildros och mjuk som en videblomma och varm som en majsol. Här afbröts hans funderingar af ett samfälldt ursinnigt: »Och udden han är later, sjung hopp falleralala.» Han såg upp och såg sig ensam. Han skyndade fram och tog Elsa i sina armar och bar henne, trots hennes protester och gossarnes afundsjuka blickar till deras plats. När de sedan skulle gå på kvällen räckte Svan Elsa hennes vantar och hviskade: »Följ mig till vägs — Elsa-lill. Så åka vi kapp nedför berget!» — »Ja.»

Fastän de hviskade hade Olof stått bakom och hört hvarje ord och det sjöd inom honom. Han älskade Elsa lidelsefullt och hade tänkt fria till henne i kväll också och då skulle den där komma emellan. Dock, »lyckan står dem djärfvom bi». Visserligen var Olof för stolt att bedja få göra sällskap, som ett femte hjul under vagnen. Ånej, men han skulle ensam gå och möta henne om en timme och se noga efter att hon ej for hem innan dess, det skulle han. En timme! Aldrig hade han tänkt, att en timme kunde vara så lång. Att en klocka kunde gå så sakta när ett skälfvande hjärta slår längtans vilda slag och blodet bränner som eld i pulsarna, det var då förunderligt med klockan.

När fyrtio minuter voro gångna, spände Olof på sig skidorna. Norrskenet flammade och lyste. Det var ljusare än det varit midt på dagen. Med trotsigt välbehag gled han fram öfver den snötäckta sjön och in i skogen, backe upp och backe ned. Han kom till krönet af Lillmyrberget, där vägen gjorde en kurva och sedan stupade rätt ned. Han stannade ett ögonblick och såg nedför backen, men ryckte häftigt till. Hvad var det? Där nere vid vägkanten satt Elsa på en stubbe med ansiktet i händerna och skakade som af häftig gråt. Hvad hade händt? Först ville han störta ned och höra, om hon skadat sig, men hejdade sig i detsamma. »Kvinnotårar, kvinnoånger,» hviskade han föraktfullt. »Villigt gå de i snaran och sörja sedan öfver att de slukat betet. Skogen står så mörk. Ingen ser mig. Hon där nere är så upptagen af sin ädla sorg. Jag skall vända.»

Men han kunde inte slita sina ögon från den lilla gestalten på stubben. Toppmössan rörde sig sakta, flätorna hade glidit ned på axeln och silfret glänste på snön. Då reste hon sig hastigt, torkade ögonen och såg sig forskande omkring. »Olle är det du,» ropade hon uppför backen. Han var således upptäckt. I stället för att svara, tog han af sig mössan och viftade åt henne. Då såg Elsa att en bred norrskensstrimma föll bakom honom och blandade sig med hans ljusa lockar och att han stod där hög och härlig, som en ung kung, ett ögonblick och norrskenet var borta.

Elsa steg på skidorna och var snart uppe vid Olofs sida. »Så roligt att du kom!» — »Tycker du det? När du skrifver till Jonke Svan, kan du väl skicka mig en hälsning.» Hon ryckte till vid den hårda klangen i hans röst. »Skrifver till Jonke! Hvem har sagt, att jag skall göra det? Nej, aldrig hör du. Han var så nedrig så, men jag vände vid Stormyrladan och åkte ifrån honom.» — »Inte annat,» sade Olof med förändrad röst och såg forskande på henne. De åkte vid hvarandras sida. »Inte annat,» återtog Elsa.

(Forts.)

Lättast att intaga af stora och barn är Vasens Laxérmarmelad, med anledning af dess behagliga smak. Pris 1 kr. pr ask. På alla apotek.

Alla som själfva vilja måla i hemmen och önska ett utomordentligt vackert och hållbart arbete böra använda emaljfärgen **Chinalack.** Erhålles hos alla färghandlare.

Se till att Ni verkligen får Chinalack och tag ingen annan. Fabrikanter: **Dorch, Bäcksin & C:os A.-B.,** Göteborg och Stockholm.

ALF-MAN

Vårgårda Proton-Hafremjöl

Barn, klena såväl som friska, samt **konvalescenter** behöfva mer än andra **kraftig** och på samma gång **lättsmält näring.** Vårgårda **PROTON-HAFREMJÖL** är på grund af sin **rika proteinhalt** och **sammansättning** ägnadt att uppfylla de största fordringar härutinnan. Barnen äta det med mycken begärlighet äfven vid långvarigt bruk.

Vårgårda har **ensamrätt** för fabriksmässig tillsättning af Proton i Hafremjöl.

Rekommenderas af framstående svenska läkare.

Säljes i 1/2-kg.-paketer å 55 öre i välsorterade speceributiker.

OM ALLA VISSTE

hur godt hälso- och samt

vanligt kaffe blir, då det *blandas* med VICTORIA-KAFFE, skulle de alltid använda detta utmärkta *kaffetillsättningsmedel.*

VICTORIA-KAFFE

är verkligen välsmakande och i motsats till vanligt kaffe äfven *närande* samt upphäfver till stor del det vanliga kaffets hälsofarliga egenskaper. Blanda därför Edert vanl. kaffe med VICTORIA-KAFFE från *Per Fricks Fabriker, Malmö.*

Kombinerad
Bosättnings-
och
Lifförsäkring

är det mest praktiska sätt att medels **årliga inbetalningar** erhålla ett **eget hem** till **samma pris** som vid **kontant likvid.** Prospekt och närmare upplysningar erhållas gratis och portofritt, om denna annons åberopas.

A.-B. Nordiska Kompaniet,
Kungl. Hofleverantör.
Stockholm.

Använd alltid
FLORODOL-TVÅL
En verklig balsam för huden.

PRÄKTIGA BARN-LIFSTYCKEN.

Benämning	Kvalité	1	2	3	4	5	6
		Längd från axeln, cm.					
		30	36	42	48	54	60
X	Af blekt bomull, patentstickning	1.10	1.30	1.50	1.75	2.—	2.20
M	Blågrå, mjuk bomull patentstickning	1.30	1.55	1.75	2.—	2.35	2.60
H	Fast, fin resårstickning af hvit Maco	1.40	1.65	2.—	2.30	2.60	3.—
A	Fast, fin resårstickning, rödt eller grått 1:ma ullgarn	1.80	2.15	2.50	2.95	3.40	3.90

Dessa lifstycken äro mycket praktiska och starka. Välj dem icke för små! De hålla länge.

Längdmått tagas från axelns midt.

Babylifstycken med ärmar.

(Zephir eller Maco.)

N:o	0	1	2	3
Längd i cm.	23	28	34	43
Pris Kr.	0.95	1.15	1.55	2.20

Se i öfrigt priskuranten!

NYA TRIKÅFABRIKEN, VALDEMAR NIELSEN,
Etablerad 1891,
BRYGGAREGATAN 4, STOCKHOLM.

BREFLÅDA

EXPEDITIONENS BREFLADA:

»Fina betyg». 2:— pr gång. Likvid i postanvisning.

Köb Schweizer's Broderier

Levereras tull- och portofritt till bostaden direkt från Schweiz.

Klädningar från **kr. 10.80.** **Blusar** från **kr. 4.25.**

Baby- och Barnklädningar från **kr. 4.85.**

Bästa Schweizer-broderier på batist, voile, tyll, crêpon, marquisette, ylle och på de mest moderna sidentygerna. Begär redan i dag **profver och pariser-modeplanscher** som sändas franko.

Våra broderier säljas osydda, men vi leverera på beställning tillskärningsmönster för alla modeller och i alla storlekar.

Profver på våra nyaste Schweizer-sidentyger likaledes på begäran franko.

Schweizer & Co., Luzern A 10 (Schweiz).

Önskar Ni Eder en symaskin, som ger en ***särskildt vacker söm*** vare sig Ni syr i det tunnaste siden eller de gröfsta kapptyger, bör ni köpa

HUSQVARNA

Husqvarna Central Bobbin Symaskin,

ty dessa maskiner hafva genom sin öfverlägsna konstruktion, sin mångsidiga användning och öfriga framstående egenskaper blifvit så omtyckta, att de under de få år de varit i marknaden, trots sitt något högre pris erhållit en verkligt storartad spridning, det bästa beviset för att en vara är god. CENTRAL BOBBIN-MASKINEN tillverkas i två storlekar, en mindre för familjer och syatelierer och en större för skrädderier.

OBS.! Fördelaktiga betalningsvillkor.

Möbler

med elegant utseende tillverkas med allra största omsorg hos GIDEON NILSSON, Linköping.

Mångfald ritningar på begäran.

Bokbinderilektioner.

Bind Edra böcker själf!

Lektioner gifvas af *Fröken Holmgren,* **Västmannagatan 61, 2 tr.** A. T. Vasa 1710. R. T. 9961. Äfven kvällslektioner.

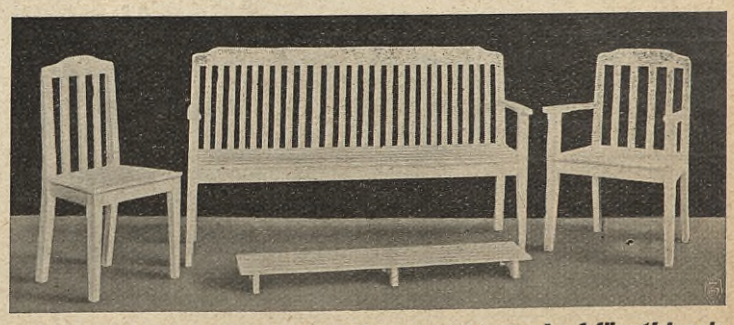

Moderna hvita trädgårdsmöbler i stort urval af förstklassig tillverkning. Stabila och bekväma modeller såsom: **Soffor, bänkar, bord, stolar, pallar, blomsterställ o. s. v.**

Illustrerad katalog på begäran.

RÖNNEÅDALENS AKTIEBOLAG, Stockamöllan. Telefon 5.

Förstklassig fabrik för finare
Schweizerbroderier

söker i alla Sveriges städer **damer** (ev. också herrar) med stor bekantskapskrets, villiga att försälja broderier till underkläder, klänningar, blusar, näsdukar etc. till privatpersoner. Vackra nyheter och specialitéer. Sista Parisermoder. 25 % provision. Varorna porto- och tullfritt till bostaden. Pris i svenska kr. och öre. Betalning mot postförskott. Svensk korrespondens. Man hänvände sig till "Z. G. 795", Rudolf Mosse, St. Gallen, Schweiz.

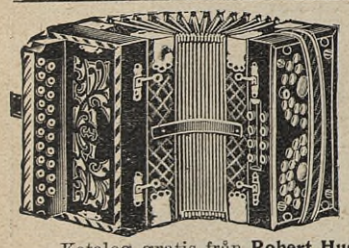

50 % rabatt.

Endast 8 kr.
i stället för
16 kr.

för mina 2-radiga 2×2-köriga konsertdragharmonikor med 21 tangenter, 4 basar och 110 stämmor. Sändes mot efterkraf. Porto och emballage kr. 1.10.

Katalog gratis från **Robert Husberg,** Neuenrade n:o 115, Tyskland.

"STATISTIK FÖR HUSHÅLLET"
erhålles franko mot 25 öre i frimärken till Iduns Tryckeri A.-B., Specialafd. System, Bryggareg. 17, Sthlm.

För den nyfödde.
Komplett utstyrsel, 3 omgångar, välsydt af bästa material. 10 kr. pr kartong. Mot efterkraf från Fru Caspersson, Fjugesta.

Naturen kring Råsunda Förstadssamhälle

är omväxlande och vacker, kommunikationerna med hufvudstaden äro goda (spårvagn med 5- och 10-minuters trafik omväxlande), de nyuppförda bostäderna praktiskt och trefligt inredda utan dyrbar lyx, **hyrorna låga** (c:a 150 kr. pr eldstad) — **man bor på landet, men har storstadens förmåner.**

Rikhalliga variationer. Begär prisk.
Tidaholms Bruk, Tidaholm.
Kungl. Hofleverantör.
Försäljningsmagasin: Mäslersamuelsg. 38, STOCKHOLM.

Från **YSTAD** — **HAPARANDA**
användes **YVY tvål.**
Säljes i hvarje välsorterad parfym- och herrekiperingsaffär för 50 öre pr st.
Österlin & Ulrikssons Kem. Tekn. Fabrik, - YSTAD -

KÖP SVENSKA DAMSATSEN 1913.
Kostar endast Kr. *5,55.*

INNEHÅLLER:
En DAMHATT för sommaren, av grovt linne. Värd 2,— kr.
En DAMBLUS av vit, indiskmoll, rikligt besatt med spetsar. Modern façon. Värd 2,50
Fem meter äkta SILVER-MUSSLIN till hel klädning, 75 cm. brett, garanterat tvättäkta, finnes i moderna, randiga, prickiga eller blommiga mönster. Värd 4,50.
Svenska Damsatsen är värd minst 9,— à 10,— kr.
Om ej till belåtenhet får satsen returneras och pengarna återsändes.

Strålin & Persson, Korsnäs.

FLORA-MAGASINET,
Ny affär. 32 Sturegatan 32. Ny affär.

Damkonfektion, Barnkläder, Kortvaror och Sybehör.

Moderna, smakfulla varor till verkligt billiga priser.
Specialité: Blusar, vackra och välsydda i stort urval.
Beställningar å Dam- och Barnkläder utföras billigt och väl.

Flora-Magasinet,
Sturegatan 32. Allm. Tel. Ö. 61 17.

SVENSKA KURORTFÖRENINGEN.

Adolfsberg, Brunns- o. Badanstalt. 1 juni—31 aug. Inlandsnatur, barr- o. löfskog. Billiga lefnadskostn. Läk.: **Eman. Larsson.** Örebro.

Bie Vattenkuranstalt, Katrineholm. Kneippbad. Starkt Radiumhaltigt vatten. Skogsluft. Läkare: Professor **Astley Levin,** Sthlm.

Borg Kneippbaden. Sommar- o. vinterkurort. Företrädesv. beh.: Rheumatism, gikt, celluliter, ischias, åderförkalkn., nervsjukd., allm. svagh. m. m. Inack. kr. 1,75—6 p. d. Läk.: **W. Bergwall.**

Borgholm Kurort och hafsbad med sydländskt öklimat. Utm. bad. Tidsenl. utrustning. Väl fungerande vatten- o. kloakl. Läk. **J. O. A. Bergquist.** Strandv. 7 B. Sthlm.

Båstads Hafsbad o. Kuranstalt. 1 juni—1 sept. Mildt, jämnt klimat, härligt läge, en af västkustens naturskönaste badorter. Läk.: D:r **G. Krikortz:** Sjukgymn. **B. Granfelt.**

Dalarö Hafsbad. Välk. kur- o. rekreationsort. Naturskönt läge; hälsos. klimat. Gyttje-, tallbarrs-, kolsyreb. etc. sjukg. Läk. och apotek. Uppl. D. Uthyr.-byrå. R. 21.

Djursätra Brunn. Versås. Lungt, stilla, enkelt. Högt o. fritt läge. Järnkällor. Väl serverade bad. Hetluft. Omsorgsfull massagehandl. Billigt. Läk.: **D. Liljeqvist,** Norrköp.

Fiskebäckskil Hafskuranstalt vid Västkusten. Ren, dammfri hafsluft. Alla sorters bad. Massage och sjukgymn. Bill. lefnadskostn. Nyutvidgad. matsal. Läk.: **Nils Tidmark.**

Fjällnäs Sveriges högst belägna luftkurort. I björkskogsbältet. Lämplig rekreationspl. Härl. fjällnatur, godt bord, c. 60 rum. Säsong: Juni—aug. Läk.: **T. J:n Hellman,** Uppsala.

Grennaforsa vid S. stambana. Berömd järnkälla Gyttje- o. medic. bad. Mildt barrskogskl., härl. luft. Sjö. Bost. i brunns. park. Adr. **Moheda. Läk. R. Rinander.**

Götarp pr Åsenhöga, Jönk:s län. Naturskönt läge vid sjö i skogrik trakt. Vanl. badformer, järnkälla. Billigt. Läkare: **N. O. Nilsson,** Uppsala.

Helsjöns Gyttjebad o. kuranstalt. Alla brukl. badf. spec. gyttjemassageb. Godt bord. Lämplig rekreations- o. hviloplats. Post-adr. Hored. Rt. Läk.: Dr. **G. Hjort af Ornäs.**

Hjo Badanstalt. Sundaste läge i den vackra Guldkroken vid Vättern. Utm. bad. Nytt strandbad. Goda bost. Läk.: D:r **B. Tengstrand.** Sthlm. För gymn. o. mass. D:r **Hj. Ekberg.** Sthlm.

Hällby Brunn Radioaktiv Järnkälla. Fullst. varm- o. Kneippbad. Sommarsäsong 15 maj—1 sept. Läkare: D:r **Uno Wallin.** Telefon: Eskilstuna 684.

Hälsans Brunnsanst., Hälsingborg, v. Öresund. Radioakt. koksalt- och järnkälla. Alla badf. Reumatism. magsjukd., skroful. åkommor. Läkare: D:r **A. Björkman.** Hälsingborg.

Johannisdal. Hälsobr. o. badanst. 1,5 km. fr. Köping. Öpp. fr. slutet af maj—c:a 15/8. Järnk. m. ovanl. hög radioaktivitet hvars vatten anv. äfv. t. alla bad. Läk.: **G. Bricsson,** Köping.

Lannaskede Härl. läge å Smål. högl. i skogr. trakt. Berömd järnkälla. Alla brukl. badf. Kneippb. **Radium-Inhalatorium.** Säs. börj 1 juni. Läk.: **Sigge Wikander,** Sthlm.

Ljungskile Förträffl. rekreat.-ort. m. väl serverade bad. Apot., järnk., nytt societetsh. Ny regim i Soc.-restauranten. Öpp. 1/6—ev. 15/9. Ångbåts- o. järnv.-st. Läk.: **Nath. Dahlberg.**

Loka vid Bergsl. järnv. Säs. 7 juni—7 aug. Terminsindeln. Reumat. hjärtf. neurasteni. Ber. gyttjebad jämte alla vanl. badf. Radiuminhalatorium. Öfverläkare: D:r **G. Rystedt,** Sthlm.

Lundsbrunn Hälsobrunn o. badanstalt. Högt och torrt läge i natursk. trakt nära Kinnekulle. Berömd järnkälla, starkt radioaktiv. Billigt. Läkare **E. Pontén,** Göteborg.

Lyckorna Hafsbad- och klimatisk kurort i härlig natur å västkusten, kransad af yppiga, skogsklädda höjder. Läkare: **Olof H:son Forssell,** Sthlm.

Lysekil Klimatisk kur- och rekreationsort. Utmärkta gyttje-, kreuznacher-, half- o. hafsb. sjukgymn., massage Tidsenl. anläggningar, bill. priser. Läk.: Prof. **A. Wide.** Sthlm.

Malen, **Båstad.** Fullst. kurort. Varm- o. hafsb. Vidstr. barrskog. Sjukgymn., brunnsdrickn., dietisk behandl. Lekstuga. Lekledarinna. Läk.: Docenten D:r **W. Wernstedt,** Sthlm.

Marstrand Hafskuranstalt med utmärkta bad, spec. gyttjebad, goda kommunikationer, billiga lefnadsomkostnader. Läkare: **J. Bauman.** Marstrand.

Medevi Skogssanat. Berömda järnk. m. radioaktiv. utstråln. Utm. gyttje- o. halfbad. Sol o. luftb. Kalla bad i Vättern. Terrängkurer. Dietiskt bord. Läk.: **G. Bergmark.** Uppsala.

Mörsils Sanatorium för bröstsjuka. Jämtl. Öpp. året om. Ren, stärk. fjällluft. 1:sta kl. bord. Elektr. belysn. Rikst. Öfverläkare: **T. Horney.** Mörsil.

Mösseberg Vattenkur. och sanatorium. 1,100 f. ö. h. Öpp. hela året. Nauheimerb. m. flyt. kols., el. ljusb. Inhalatorium. Röntgen- o. hög. frekvensafd. Läk.: **Fr. Odenius.** Sthlm.

Nybro Brunns- och badanst. Präktig Barrskog. Torr grusgrund. Vattenkur. Elektr. ljusbad. Gyttjeb. Nauheimb. Solbad. Billigt. Läkare: Lifmed. **E. Jacobson,** Stockholm.

Nynäs Hafsbad vid Nynäshamn modern, förstkl. sommar- o. vinterkurort m. fullst. vattenkuranstalt. o. alla moderna kurmedel. Läk.: **E. Frick.**

Porla Brunn. Berömda, kraftida järnvatten. Fullst. badanst. I term. 1/6—1/7, II term. 5/7—2/8. Postadr. Porla. Läk.: Med. D:r **H. Nauckhoff,** Linnég. 33, Stockholm. Riks 159 00.

Ramlösa:s Säs. 15/5—1/9. Alkalisk- & järnk. Alla mod. badformer, spec. Nauheimerb. Radiogenkur. Socker-, gikt-, njur & korp. Röntgenundersökn. Läk.: Prof. **K. Petrén** & D:r **M. Ljungdahl,** Lund.

Ronneby Brunn. Starkaste järnkällor, massage-, ljus-, hafsb. m. m., kallvattenkur, dietkur, **radiumkur.** Läk.: Prof. **G. Forssner.** Uppsala. D:r **Rietz,** prof. **Henschen.**

Rostock hälsobrunn och badanst. invid Kroppefjäll. Naturskönt fridfullt och lämpligt för sitt ändamål. Ytterst moderata priser. St:n och adr. Dals-Rostock. Läk.: D:r **J. Billing,** Vara.

Ryd Brunns- o. Badanst., Radioaktiv järnk. Alla brukl. kurmedel. Kneippb. Natursk. läge. Skog o. insjöar. Lugn sommarv. Ytterst bill. lefnadsomk. o. badpr. Läk.: **D. B. Carlsten.**

Saltsjöbaden **Sanatorium o. badanstalt. Nyinrättadt Radiuminstitut.** Rum fr. 2,00. Öfverläk.: D:r **Olof Sandberg.**

Skagersbrunn Vatt. o. luftkurort. med järnk. Härligt läge v. sjön Skagern. Barrsk. Alla badf. **Radiuminst.** Godt bord, äfven veget. Badint. **Nils G. Marén,** Upsala.

Strömstad Hafskuranstalt. Skydd. läge. Mildt hafsklimat, berömda gyttjebad. Järnkälla. Säsong 1 juni—15 sept. Läk.: **A. Berghel,** Sthlm.

Sätra Brunn. 1.4 mil fr. Sala. Daglig vurstrafik, på beställn. automobil. Gyttjeb., gymn., massage; särskild matordn. för magsjuka. Öpp. 12/6—13/8. Läk.: **R. Friberger,** Uppsala.

Söderköping Brunn o. bad. Fullst. badkur. Nauheimerbad. Elektr. ljusb. Sjukgymn., mass. o. hetluftsbeh. Utm. skogspromen. Enk. lefnadssätt. Läk.: **R. Almberg,** Sthlm.

Södertälje Badinr. öpp. året om. Nytt badh. o. societetsh. Tvålmassageb., el. ljusb. **Radiuminhalatorium.** Läk.: **Axel Hellstenius,** Sthlm. För mass. o. gymn. d:r **N. Wennström,** Sthlm.

Tranås Vattenkuranstalt. öppen året om. Alla varma o. kalla bad Fullst. Kneippbehandl. Mild och ren luft. Natursk. läge, vidstr. barrskog. Bill. priser. Läk.: **H. Tham.** Tranås.

Trosa Bad- och sommarvistelseort. Naturskönt läge. Ren o. stärkande luft. Utmärkta varm- och saltsjöbad. Tvenne läkare på platsen.

Tulseboda Brunns- o. kurort, Kyrkhult, Blekinge, öppen 1/6—1/9. Naturskön skogstrakt. Stark radioaktiv järnk., utm. bad. Apot. Bill. lefnadsomkostn. Läk.: **B. Kinnwall.**

Tyringe Badanst. och Sanatorium, Fysikalisk-dietisk kurort. Specialité: Nerv- o. reumat. åkommor. Mildt sydl. klimat. Billiga Lefn.-kostn. Läkare: **O. Reimers.** Tyringe.

Ulricehamns Sanatorium o. badanst. Öppet året om. Vidstr. skogsomr Mer än 300 m. öfv. hafvet. Alla brukl. badform., äfv. elektr. Läk.: **Joh. A. Andersson.** Ulricehamn.

Varberg Hafsbad och gyttjebadanstalt. Bästa hafsbad, spec. gyttjebad. Elektr. ljusbad. Billiga afgifter och lefnadsomkostnader. Läk.: D:r **O. F. Åberg,** Stockholm.

Visby Varmbads- o. Kneippkur-anst. Mildt ö-kl. Nytt: Kneipp-Bygm spårväg förenad m. staden! Hafsb. v. öppna stranden! Solb. m. dusch i skogen! Läk.: **K. Kallenberg,** Sthlm.

Wärmlands Eda Vattenkuranst. o. järnk. Säs. 1/6—31/8. Naturskönt, högt läge. Milsv. furusk. Alla brukliga badformer, spec. gyttjeb. Läkare: D:r **B. Möller,** Stockholm.

Öregrund Hafsb.-anst. Härl., friskt läge. Goda o. bill. lefn.-förh. Lifl. ångbåtskommunikationer. Gyttje- & Nauheimerbad. Läk.: **Viktor Huss.** Öregrund.

Östhammars Hafsbadanst. Skydd. läge vid vik af Ålands haf. Tvålmasageb. Fangobad. Härl. hafs- o. skogsluft. Billigt. Läk.: D:r **Henrik Berg,** Sthlm.

☞ **Medicinska förfrågningar** besvaras af resp. läkare och för närmare upplysningar hänvisas till den af Sv. Kurortföreningen utgifna publikationen "Svenska Bad- och Kurorter" (tillgänglig i bokh.) o. till de olika kurorternas prospekt, som erhållas genom kamrerkontoren samt Svensk Bad- och Turisttidning och Svenska Turistföreningen, Sthlm.

Engelska sjukan
botas

Snar hjälp
mot Engelska sjukan,

som bryter ut vid alla åldrar intill 40 år, fås med utvärtes medel af undertecknad, som har 15 års praktik i Engelska sjukans behandling.

De mest framträdande symptomerna äro *blodfattigdom, slappa armar* och *ben, gnatigt lynne, ingen sömn, ingen aptit,* somliga äta mycket, men magra ändå, kroppen blir upplöst i slem som stockar sig i lederna och medför *kyla, klåda* och *utslag.* Blir ej slemmet utrensadt uppstår som följd däraf **gikt, reumatism, bleksot, struma** eller brytes kroppen sönder. Personer som årsvis legat på lasarett men ej blifvit botade hafva genom mig blifvit fullständigt återställda till hälsan. Ingen behöfver resa hit. Beskrif symptomerna. *Sneda lemmar* kunna bli återställda. Bref besvaras mot dubbelt porto.

Tusentals intyg finnas från såväl äldre som yngre.

N. Mårtensson, Malmö K, *Rundelsgatan 5.*

Fråga efter
CHESEBROUGH'S
Vaseline
GUL

Absolut ren, luktfri och utan smak. För in- och utvärtes bruk. Rekommenderas af herrar läkare.

I flaskor:
små flaskor 25 öre,
stora flaskor, 50 öre.

Äfven i askar från 10 öre.
Säljes å alla apotek.

Tillverkas endast af Chesebrough Manufacturing Co., Cons'd NEW YORK, N. Y., U. S. A.

Filialaffär i 42 Holborn Viaduct, London, England.

ANNONSER skola vara inlämnade till Expeditionen senast fredag för att kunna införas i följande veckas nummer.

LEDIGA PLATSER

BARNSKÖTERSKOR, utbildade, erhålla anställning genom Arbetsförmedlingen. Hufvudkontor: Regeringsgatan 113. Afdelningskontor: Högbergsg. 37. Expeditionstid kl. 9—4, lördagar 9—2. Rikstel. 40 47. Personlig inställelse. Betyg böra medtagas. »Anlita närmaste kontor!»

FÖR ENKEL, bättre flicka, ej under 25 år, fullt kunnig i sömnad och villig deltaga med städning, finnes plats ledig nu genast å landtegendom. Svar med foto och lönepret. sändes till Hjälmareds Egendom, Alingsås.

TVENNE BÄTTRE FLICKOR erhålla plats i god familj, den ena som barnfröken, den andra att sköta kök och matlagning, bägge som familjemedl. Endast å personer med bästa rek. refl. Gerda Ostadius, Långedrag, Göteborg. Tel. 13.

ANSPRÅKSLÖS bättre flicka som är frisk och stark samt van vid och road af barn erhåller plats såsom barnfröken för 2 gossar 4—2½ år genast. Sökanden bör vara villig att städa barnkammaren och tillse barnens kläder. Svar åtföljdt af foto och pret. sändes till »Fru E.», Iduns exp. f. v. b.

HUSFORESTÅNDARINNA, huslig, bildad, helst så pass musikalisk, att hon kan spela piano till underhållning, omkring 30 år, sökes för ett finare ämbetsmannahus utan husmoder. Svar med foto sändes till Fru Agda Engström, Grinstad, Dalsland.

DUKTIG, proper husa får plats i fin familj strax utanför Göteborg. Goda ref. önskas. Svar till Fru Lina Leksell, Göteborg.

PLATSEN såsom sjuksköterskeelev vid sjukstugan i Mariefred är ledig att genast tillträdas. Förmåner: fri kost. Ansökningar ställas till sjukstuguläkaren, Mariefred.

ENKEL och anspråkslös småskolelärarinna önskas å egendom i Västergötland i början af juni för att börja 6-årig flickas undervisning. Sökande bör vara kunnig i sömnad samt villig deltaga i yngre barns skötsel. Svar med betyg och löneanspråk torde sändas till Box 17, Wara.

BARNFRÖKEN, elementarbildad och musikalisk, frisk, pålitlig och ordentlig, något kunnig i sömnad, villig deltaga i husliga göromål önskas 1 juni åt 4 barn 12—5 år. Svar med löneanspråk och foto till »Familjemedlem», Kristinehamn p. r.

BARNSKÖTERSKA. Bildad flicka, omkring 30 år, van att sköta barn, får plats för 2 barn om 1½ och 3 år, samt under min bortovaro handhafva hemmet. Endast den som är verkligen barnkär, frisk samt kunnig i sömnad torde söka platsen. Bo under sommaren vid badort. Svar med betygsafskrifter, foto, lönepretentioner och ref. torde snarast insändas till Fru John Barclay, Vasa Kyrkogat. 1, Göteborg.

BARNSKÖTERSKA eller barnjungfru, fullt kompetent att sköta spädt barn, erhåller plats 15 juni att sköta en 1½ år gammal gosse. Svar med betygsafskrifter, uppgift å föregående verksamhet samt å löneanspråk sändes till »Tjänsteman», Linköping p. r.

Å DJURSHOLM, villasamhälle, Sthlms närhet, får hushållsfröken, kunnig i matlagning o. s. v. plats i godt hem där jungfru finnes. Vid. Nya Inack.-Byrån, Jakobsbergsg. 34 1 tr. ö. g., Sthlm.

EN BÄTTRE FLICKA talande något franska, erhåller plats i fransk familj i Trollhättan, som barnfröken och sällskap. Platsen får tillträdas 15 maj. Svar med uppgift om lönepret. till »L. L.», Trollhättans Annonsb., Trollhättan.

På 1:sta klass poststation

finnes plats för bildad flicka, som skrifbiträde och hjälp med lättare göromål i hemmet. Svar med foto till »Maj S.», Iduns exp., f. v. b.

Barnkär, skicklig,

helst musikalisk lärarinna sökes af några familjer i större brukssamhälle för 2 à 3 läxlag. Neutral skollokal. Lön ett för allt enligt öfverenskommelse. Svar till »Bruksfamiljer», Strömsnäs bruk.

Hushållsföreståndarinna för Finspongs Slottsklubb sökes.

Fast lön och fri bostad på Slottet erhålles. Måste förut hafva innehaft ansvarsfull hushållsbefattning, vara kompetent att göra fördelaktiga inköp, föra räkenskaper samt äga organisationsförmåga. Tillträde första juni eller eventuellt förr. Endast på förstklassig förmåga reflekteras. Ansökningar med betygsafskrifter (praktik och sista skolbetyg), samt uppgift om löneanspråk till Styrelsen för Finspongs Slottsklubb, Slottet, Finspong.

Kammarjungfru,

kunnig uti kläd- och linnesömnad samt servering erhåller plats i Vexiö. Reflekterande torde insända betyg och lönepret. till »Villa Kristineberg», Vexiö.

Barnmorsketjänsten

i Karlslunda socken Kalmar län är till ansökan ledig för ogift barnmorska, som är utbildad sjuksköterska. Lönen är 300 kr. och 100 kr. ersättning för bostad och vedbrand eller fri bostad och vedbrand. Taxa för förrättningar: 5 kr. av bemedlad och 3 kr. av andra och 1 kr. om dagen och fritt vivre vid sjuktjänst. Bostad vid Påryds järnvägsstation. Folkmängden i socknen 1,500. Ansökningar och betyg före 1 juni 1913 till kommunalnämnden i Karlslunda, adr. Påryd.

PLATSSÖKANDE

PLATS SOM LÄRARINNA önskas af undervisningsvan studentska. Svar till »Fil. stud.», Nybro p. r.

22-ÅRIG, ELEMENTARBILDAD prästdotter, som genomgått 1-årig kurs vid Malmö Kindergarten, önskar till den förste juni eller senare plats i familj dels för att undervisa barn i skoläldern, dels som Kindergartenlärarinna för barn i åldern 4—7 år. Har förut innehaft plats i familj och har goda rekom. därifrån. Svar snarast möjligt till »22 år», Lund.

SMÅSKOLELÄRARINNA önskar under ferierna från den 1 juli till den 15 sept. mot fritt vivre plats i familj (helst i Södermanland eller Östergötland) att läsa med nybörjare samt gå frun tillhanda. Tacksam för svar innan d. 15 maj till »Maria», Ystad p. r.

UNDERVISNINGSVAN kvinnlig gymnasist (Ring IV R.) önskar under sommaren plats på herrgård eller i prästgård att mot någon lön undervisa en eller två elever. Svar till »Västmanländska 19 år», Iduns exp.

KV. SJUKGYMNAST med mångårig praktik och bästa rekom. önskar anställning. Svar »A. B. 1913», Iduns exp.

EN UNG bildad finsk flicka, som önskar lära sig svenska, söker plats i bildad familj att gå frun tillhanda eller att vårda äldre barn; helst till sommaren på landet. Vid lön fästes intet afseende. Benäget svar till »Magda», Uleåborg p. r., Finland.

LÄRARINNA med mångårig undervisningsvana samt skicklig i språk, särskildt franska, önskar plats till hösten i skola eller familj. Svar till »L. A. 1913», Iduns exp.

UNG FLICKA önskar mot fritt vivre, som hjälp medfölja någon familj till badort vid västkusten. Tacksam för svar till »23 år», Mariestad p. r.

UNG, gladlynt något musikalisk flicka af god familj, genomgått elementarläroverk och hushållskurs, önskar plats i bildad familj eller herrgård, att deltaga i alla inom ett hem förekommande göromål. Någon lön. Svar till »Familjemedlem», Falun p. r.

HOS aktningsvärd familj på landet sökes plats under skollofvet, juni—aug., för sjuttonårs flicka att, mot fritt vivre, vara husmodern till hjälp (ej med barnavård). Benäget svar till »H. C.», Box 52, Sthlm 1.

LÄRARINNA önskar plats snarast möjligt. Helst att undervisa något barn i småskolans ämnen och för öfrigt hjälpa till i hemmet. Eller ock endast hjälpa till med husliga sysslor i familj eller hos ensam dam. Svar med första till »Lärarinna», Iduns exp.

23-ÅRIG BÄTTRE FLICKA önskar plats i fin familj som hjälp och sällskap. Kunnig i handarbete och enklare matlagning. Van vid husliga sysslor, ordning och sparsamhet. Helst i Göteborg eller dess närhet. Svar till »Familjemedlem», Nybro p. r.

UNG, bildad, förlofvad flicka, önskar mot fritt vivre, under juni och juli mån., komma till prästgård eller annat större landthushåll för att deltaga i husliga göromål. Tacksam för svar är »Stina», Grimmeland pr Hällevadsholm.

EN mycket musikalisk ung flicka önskar tillbringa sommarmånaderna i ett finare hem på landet mot att undervisa nybörjare och mera försigkomna i fiolspelning. Svar till »Fiol», Iduns exp., Stockholm f. v. b.

UNG TYSKA, c:a 27 år gammal, af fin familj, söker plats hos dylik såsom sällskap och för att gå tillhanda med i familj förekommande göromål, utom modersmålet behärskande fullkomligt franska och engelska, kunnig i matlagning och för öfrigt alla hushållsgöromål. Musikalisk och gladlynt. Kan tillträda eventuell plats genast och föredrages sådan helst i trakten af Sundsvall. Fritt vivre, å lön fästes mindre afseende. Svar utbedes under märket »E. S.», Flensburg.

KVINNLIG sjukgymnast önskar plats hos läkare, vid badort, å institut eller i familj i in- eller utlandet. Tacksam för svar till »Ex. gymnast», Bankeberg p. r.

I BÄTTRE FAMILJ önskar 1:sta juni ung flicka, 18 år, plats som medlem, är villig deltaga i alla förekommande göromål. Någon lön önskas. Svar märkt »Box 6», Lidköping.

24 ÅRS BÄTTRE FLICKA önskar plats i familj att lära förek. hush.-göromål mot erläggande af någon betalning. Svar »1 Juni», Hällevadsholm.

SJUKGYMNAST, kvinnl., språkkun. m. utm. rek. önsk. sommararbete i fjälltrakt. Svar till »Naturälskande», Iduns exp., Sthlm.

EN FINSKA önskar plats som hushållerska eller annan lämplig sysselsättning. Svar till »Allvarlig 35-åring», Åbo p. r., Finland.

BÄTTRE FLICKA, kunnig i sömnad och öfriga i ett hem förekommande göromål, önskar plats i familj som husmoderns hjälp. Svar till »Maj», Kiosken, Järntorget, Göteborg.

ENKEL FLICKA, elev i 3:dje kl. i folkskolesem. önskar någon sysselsättning under sommaren, helst som lärarinna. Någon ersättn. önskas. Svar till »Bojan», Iduns exp. f. v. b.

UNG FLICKA önskar komma i bättre familj (helst i Småland) att lära hushåll samt ett hems skötande. Svar med prisuppgift till »Juni 1913», Karlshamn.

I JÖNKÖPING, GRENNA eller dess närhet önskar bildad dam (38 år) plats som verklig hjälp och nytta i godt hem från 1 juli, ev. 1 aug. Kunnig i alla husliga arbeten, äfven matlagning och bakning samt barnkär och språkkunnig. Goda ref. Svar till »T—g», Iduns exp.

UNG FLICKA, som genomgått hushållskurs, önskar mot någon lön, plats i bättre fam. som husmod. hjälp. »Familjemedlem», Wäse.

GUVERNANT, äldre, skickl., önsk. pl. i höst. Talar flyt. tyska och engelska, kunnig i moderna handarbet. Lön 6 à 800 kr. Sv. till »3 språk o. musik», Iduns exp.

TYSKA, från Baltiska provinserna, studerat franska (vid Geneva-univ.) och engelska (England), önskar undervisa i språk hos förnäm familj på landet. Ref.: Fredrika Bremerförb., Sthlm. Adr.: »E. v. R.», Kaptensg. 5 (Stål), Sthlm.

UNDER SOMMARMÅNADERNA önskar ung lärarinna plats såsom sällskap och hjälp för liten familj eller ensam dam. Vid lön fästes intet afseende. Svar inom 30 dagar till »Ung lärarinna», Eslöf p. r.

I England

(helst London) önsk. ung svensk flicka plats som sällsk. o. hjälp. Genomg. 8 kl. elem.-skola och hushållssk. Sykunnig och barnkär. Familjemedl. På lön fästes mindre afseende. Fina ref. Tacks. för svar till »Aug.—Sept», Handelstidn. annonsk., Göteborg.

Informatorsplats

önskas und. sommaren af ung, skicklig Stockholmslärare. Undervisar i vanliga skolämnen, tyska och musik. Svar till »Nitisk», Iduns exp.

Ung, musikalisk lärarinna

önskar under sommaren anställning att undervisa mindre barn eller medfölja som sällskap till badort i in- eller utlandet. Svar till "Fritt vivre", Iduns exp., Stockholm f. v. b.

Hamburgerin 21 Jahre,

etwas Schwedisch sprechend sucht Stellung als Gesellschafterin oder Stütze der Hausfrau. Musikalisch und perfekt Englisch sprechend sowie in allen Zweigen des Haushaltes erfahren. Gefl. Offerte erbeten unter 'Mary", S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm f. w. Bef.

INACKORDERING I VÄRMLAND erbjudes några damer i trefligt belägen prästgård. Trakten vacker. Skog. Ej långt från sjö och badanstalt. Daglig post. Svar till »Prästgården», Rudskoga.

FLEMMA GÅRD. Högt, sundt samt synnerligen naturskönt läge vid Roxens norra strand. Frisk- och sjukgymnastik samt manuell behandling. Varma och kalla bad. Tennisplan. Tillfälle till rid- och åkturer, segling, rodd, jakt och fiske. Bästa ref. Begär prospekt. Postadr.: Vreta Kloster. Rikst. Berg 35.

INACKORDERING önskas af två unga flickor under juli månad, helst vid Västkusten. Pris omkr. 60 kr. för deladt rum. Svar inom 8 dagar till »Skog och sjö», Skara p. r.

INACKORDERING önskas i aktningsvärd familj på landet, af ett fruntimmer som själf ombestyr den dagliga städningen af sitt rum. Svar med prisuppgift till »A. M. W.», Iduns exp. Läs- och talöfningar i engelska och franska kunna meddelas.

KONFIRMANDER. Plats finnes för ännu några konfirmander i Hassle prästgård. Undervisning 6 veckor från midten af juni. Pris 150 kr. Järnväg nära; vacker och hälsosam trakt utmed Vänern. Ref. på begäran. Närmare meddelar R. Lannér, kyrkoherde, adr. Hasslerör, Skarab. län.

STRAND- och HAFSBAD. I tjänstem.-fam., som und. tiden 15 juni—15 aug. bebor välbelägen villa i Skelderviken, erbjudes förstkl. inack. för snäll, väluppfostr. flicka om 9—15 år. Närm. med. Fru landskamrer E. Ahl, Vexiö.

HELINACKORDERING erhålles för unga damer och herrar under sommaren å naturskön omgifning vid hafvet på vestkusten där mycket med ungdom gör besök. Svar till kapten Otto Rhodin, Bryggevik, Fiskebäckskil.

PÅ NATURSKÖN EGENDOM, norra Skåne, fås inackordering under sommarmånaderna för bildad dam eller herre. Pris 90 kr. pr månad. Svar till »Hemtrefnad», under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm, f. v. b.

COMFORTABLE HOME where good English is spooken. Train and motor bus within 3 minutes of the house to all parts of London. Every facility given. Ref. in Sweden: Fröken T. Knös, Östermalmsg. 62, Sthlm. Evans-Williams, 19 Avonmore Road, West Kensington, London.

FLICKA, 10 à 13 år gammal, mottages nästa 1 sept. hos bildad familj å landet såsom läs- och lekkamrat till ung dotter. Prima ref. Vagge Egendom, Ottebol.

BILDAD förlofvad flicka önskar under sommarmånaderna praktisk undervisning i matlagning, bakning, konservering o. d., helst å landet. Svar jämte prisuppgifter fortast möjligt till »H—g H—m», Allm. Tidningskont., Gefle.

KONFIRMATIONSBEREDELSE. Enskild konfirmationsundervisning i Wårdinge prästgård, Södermanland, kan instundande sommar under tiden 16 juni—31 juli beredas åt några flickor tillsammans med egen sysserdotter. Vackert läge vid sjö och goda kommunikationer. Ref. önskas och gifvas. Svar sändes till kyrkoherden Knut Hamnström, Wårdinge, Mölnbo.

SNÄLL, frisk 7-årig flicka frågar, om någon godhjärtad familj skulle vilja låta henne få vara på landet under skollofvet till sällskap åt jämnårig. Tacksamt svar till »Lilla Margit», Iduns exp., Sthlm.

PÅ VACKER EGENDOM, vattenrik trakt, förort Berlin, finna ungdomar godt och trefligt hem i bild. tysk fam. frun svenska. Bästa sv. ref. Frau Zesch, Neue »Ziegelei», Königswusterhausen.

FERIENAUFENTHALT find. Schüler in evang. Pfarrhaus Büdesheim, Oberhessen (nähe Frankfurt a/M.). Gründlicher deutscher Unterricht. I Schwede bereits angemeldet. Beste Ref.

FÖRLOFVAD FLICKA önskar komma i godt hem i Småland att lära hushåll — helst där ungdom finnes. Svar till »Skånska P. R.», Lund.

På landtegendom

i mellersta Värmland, härligt belägen vid skog och sjö, mottages inackorderingar under sommaren. Piano. Rikst. Ref. Svar till Norra Vikens herrgård, Molkom.

Kvinnliga alkoholister

mottagas till inackordering i ett därför lämpligt beläget kyrkoherdehem i Uppland, hvarest husfadern och husmodern inom- och utomlands studerat anstalter och anordningar för sådanas vård. Skickliga läkare finnas att rådfråga i en närbelägen större stad. Ref. till framstående personer lämnas på begäran. Svar till »Diskretion», Iduns exp., f. v. b.

För år eller kortare tid

emottagas inackorderingar å naturskönt belägen villa, omgifven af trädgård med härlig utsikt öfver Lagaån. Elektriskt ljus, komfortabla rum, balkonger, godt bord. Adr.: A. Bäckström, Ljungby Hushållskola (Smål.). Obs.! Några elevplatser lediga för bildade unga flickor.

Båstads Helpension för flickor.

Fullständigt 8-klassigt läroverk. Nytt läsår börjar den 2 september 1913. Platsen särskildt lämplig för uppväxande ungdom. Goda referenser. Prospekt på begäran. **Bertha Jönsson.**

Strengnäs Hushållsskola.

Sommarkurs 12 juni—12 augusti. Höstermin 19 aug.—15 dec. Prospekt genom Fru **M. Braune**, Strengnäs.

Lektioner i Linnesömnad.

(Även blusar, bomullsklädningar, barnkläder m. m.)

Praktisk metod utan tråckling. Undertecknad är villig giva en kurs under någon av mån. juni, juli el. aug. på någon plats i landsorten, där minst 10 elever kan påräknas.

Eva Egnér, Malmö, Fersens väg 2. Tel. 44 90.

Birgitta-Skolan,

19—21 Regeringsgatan, Stockholm.

Kurser i klädsömnad, linnesömnad, barnkläder, konstbroderi, spetssöm, knyppling och monteringar. Aftonkurs 3 gånger i veckan för begränsadt antal elever. Prospekt på begäran. Tel.: Riks N. 504. Allm. 152 35.

Elisabeth Glantzberg. ***Emmy Kylander.***

Palmgrenska Samskolan.

Högre fullständigt läroverk för flickor och gossar. Rätt till student- och realskoleexamen. Förberedande klasser. Inträdesanmälningar hälst före 15 maj. Exp. öppen dagl. kl. 3—3.30 e. m.

Riks 115 49. Allm. 168 38.

Carl Nordblad. ***J. S. Hedström.***

Vid Fredrika-Bremer-Förbundets Landthushållningsskola för utbildande av lärarinnor, Rimforsa,

börjar ny lärarinnekurs d. 1 okt. Vilkor för inträde: att hava fyllt 20 år; betyg från flickskola eller folkhögskola, eller intyg om motsvarande kunskaper. Sökande, som kunna förete intyg om praktisk duglighet och vana vid landtliga göromål eller intyg om undervisningsvana, äga företräde.

Kursen är 2-årig. Avgiften för undervisning, kost och logi utgör 600 kr. pr år. 2 frielever i varje årskurs betala ej undervisningsavgift (100 kr. pr år.) Ansökan ställd till Landthushållningsskolans styrelse, adr. Rimforsa, åtföljd av präst- och kunskapsbetyg i avskr., läkarbetyg enl. fastställdt formulär samt övriga intyg insändas före d. 15 juni. Vidare genom prospekt.

Åsgårds Skolkoloni i Jämtland,

5-klassigt praktiskt läroverk för välartade gossar,

börjar sitt **åttonde arbetsår onsdagen *den 16 juli*** (förbered. klassen 1 sept.)

Åsgårds förberedande klass motsvarar ungefär realskolans 3 klass, Åsgårds klasser I—IV motsvara ungefär realskolans 4 och 5 klasser. Ynglingar, som redan genomgått minst 5 klasser i allmänt läroverk, mottagas till uteslutande praktisk utbildning.

Ansökningstiden utgår 31 maj (för förbered. klassen 15 juli).

Prospekt och upplysningar från grefve ***Robert Mörner,*** koloniens rektor, adress: Birka, **Täng** (Jämtland).

OLGA SCHULDHEIS'

Praktiska Fortsättningskurs

för unga flickor

å **Fogelsta** gård (invid Bornsjön)

mottager högst sexton unga flickor endast på helt arbetsår (1:sta sept.—20 dec., 20 jan.—1 juni.) Pris för kurs kr. 1,000.

Undervisning meddelas i hemmets alla sysslor, såsom: matlagning, bakning, konservering, sömnad, hemmets vård. Dessutom lämnas undervisning i väfning, slätväfnad och konstväfnad samt väfvars uppsättning.

Föreläsningsvis meddelas undervisning i födoämneslära, hygien, barnavård, hemmets bokföring och väfnadsteori. Prospekt. ref. och närmare upplysningar genom skolans föreståndarinna ***OLGA SCHULDHEIS.***

Adr. **Fogelsta, Tumba.** Rikstel. Tumba 114.

Det bästa läkemedlet är

NISSENS

ÄKTA BRÖSTKARAMELLER

Enda tillverkare A.-B. Nissens Manufacturing, Norrköping.

Gymnastikdirektörsexamen

aflägges efter 2-årig kurs af kvinnliga elever vid

Sydsvenska Gymnastik-Institutet.

Ny kurs börjar 14 sept.
Prospekt gen. *kapten J. Thulin, LUND.*

Göteborgs Gymnastiska Institut,
Göteborgs Arkader, Göteborg,
längsta o. fullständigaste specialkurs i ***Sjukgymnastik*** o. ***Massage.*** Nästa läsår börjar den 12 sept.
Begär prospekt!

Doktor A. Kjellbergs

kurs i massage och sjukgymnastik.

Begär prospekt! Stockholm. Mästersamuelsgatan 70.

Malmö Privata Förlossningshem.
Tel. 3919. **Henrik Smithsg. 1. 4 o. 5 vån.**
Prospekt sändes.

Lait Mono.

(Professor Mono).
Gör huden genomskinlig, matt och skär. Pris kr. 4.—, 7.50 o. 14.—. Endast i **Franska Parfymmagasinet,** (Hoflev.), 21 Drottninggatan 21, Stockholm.

Vårda håret, om det är sjukt eller friskt, och använd

Zivertz' Extrait Vegetal

bästa hårkonserveringsmedel. Rekommenderadt af många läkare. Finnes till salu hos frisörer och i parfymaffärer samt hos Kongl. Hofl. **Zivertz' Eftr.,** Drottninggatan 42, **Arkaden, Göteborg.** Återförsäljare rabatt.

Mot grått hår.

Enda fullt tillförlitliga oskadliga medel som återgifver hår och skägg dess ursprungliga färg. Pris 5.50 + porto. **Endast i Fanny Gelins Parfymmagasin, 5 Malmtorgsg., Sthlm.** Kungl. hofl.

Hårnät.

Pröfva Svenska Hårnätsimportens nät. Adress: Stockholm Va.

Vårda hyn!

(Majorskan Edmann.)

Creme Idéale gör hy, hals och händer vackra. Fin parfym 2.50
Poudre de Riz Idéale, utsökt och oskadligt ansiktspuder 3.—
Rynktinktur förminskar rynkor, gör hyn ungdomligt skär 3.25
Champoing renar fullt, borttager mjäll, ger glans 2.—
Absolut oskadligt enligt handelskemist. I parti och minut hos

Franska Parfymmagasinet,
Hofleverantör.
21 Drottninggatan 21, Stockholm,
samt i de förnämsta parfymaffärer.

Oatine-Crème är det förnämsta medlet att skydda huden för köldens skadliga inverkan. Denna kraftiga snöhvita naturprodukt-extrakt af ren hafre renar porerna, läker huden o. hyn blir vacker o. klar. Äkta endast i hvit burk med grönt lock The Oatine C:o, London. Oatine-Crème säljes efter tullförhöjningen till 1.50 o. 3 kr. pr burk samt Oatine-Tvål, Oatine-Puder o. Balsam säljes öfverallt o. hos A. W. Nording, Biblioteksgatan 11 o. Drottninggatan 63, Stockholm.

Prenumerera på Idun.

EAU DE QUININE

KRONAN AF ALLA HÅRVATTEN

ED. PINAUD
18, PLACE VENDÔME PARIS
Bevarar o. stärker hårväxten.
FÅS ÖFVERALLT **ED. PINAUD**

OM JAG MÅSTE TVÄTTAS,
SÅ TVÄTTA MIG ÅTMINSTONE MED
VINOLIA V 147

Vinolia Generalagentur:
Skepparegatan 6, STOCKHOLM Ö. Dj.

En bok "Om dekoration och målning" jämte fullständiga färgskalor sändes gratis och franko till enhvar af Iduns läsare, som är intresserad af att med ringa arbete och med lysande resultat på otroligt kort tid själf måla och lackera gamla och nya möbler m. m. Insänd Er adr. till Le Ripolin, 24 Smålandsgatan, Stockholm.

Ferrin

Fås på apoteken.
Bästa järnmedel
utmärkt styrkande.
Apoteket Lejonet, Malmö.

Köttsoppa

bereder man bäst
af MAGGI's Buljong-Tärningar

Hälsobrunnen HÄLSAN, Hälsingborg.

1:ste juni—1:ste september.

Sofiakällan, landets rikaste **koksaltkälla.** Härliga **hafsbad** i Öresund. **Sjukgymnastik, massage.** Modern **elektrisk behandling ss. Vierzellenbad** m. m. **Lokal hetluftsbehandling.** Radiumkur. Företrädesvis behandlas urinsyrediates, gikt, reumatism, mag- och tarmsjukdomar, kroniska slemhinnekatarrer, skrofler, konvalescens. **Brunnskontoret,** Hälsingborg, meddelar upplysningar och sänder prospekt. Medicinska förfrågningar besvaras af brunnsläkaren doktor **Arvid Björkman,** Hälsingborg.

EUCALYP

återgifver grått och blekt hår sin ursprungliga färg i hvilken nyance som helst. ***Garanteradt oskadligt.*** Attest härå är utfärdad af Herr D:r Carl Setterberg, Kemiska Kontrollbyrån, Stockholm.

Pris pr flaska à 125 gr. 3 kr.

Fås i alla välsorterade Parfym- o. Materialaffärer. På platser där Eucalyp ännu icke finnes till salu hänvände man sig till **Company Sydneys Agentur, Bruksgatan, Malmö.**

Lämpligaste madrassen till landsflyttningen är

"Systermadrassen".

Den är hygienisk, lätt, behaglig och varaktig.
Intyg från sjukhus och läkare m. fl. stå till förfogande.
Beskrifning och priskurant på begäran gratis och franko.

A.-B. Stockholms Vaddfabrik,
LILJEHOLMEN.
Fabriksbod **Jakobsbergsgatan 14.**

MUSIKINSTRUMENT.
Endast prima och väl justerade: Gitarrer, Mandoliner, Gitarrmandoliner, Gitarrlutor, Violiner, Violonceller, Cittror, Konsertinor, Dragspel, Flöjter, Klarinetter, Mässingsinstrument, Sextetter af förstkl. böhmisk tillverkn., svensk modell, till 300 och 425 kr. sextett pr extra kontant, Trummor, Fodral, Strängar och öfriga tillbehör. Orglar och pianinon från främsta fabriker. Hög rabatt vid extra kontant köp af orglar och pianinon. Rikt illustr. priskurant gratis mot insändt 10-öres frimärke till porto

CEYLON-TÉER.
Frälsningsarméns äkta, rena, berömda téer. Finaste arom. Olika paketeringar till 5, 6 och 8 kr. pr kg.

KAKAO.
Frälsningsarméns rena kakao af erkänd förstklassig beskaffenhet. Pris pr hekto —: 45, pr kg. 4: 50, enkiloburkar 4: 50.

ARMÉ-TVÅL.
Fin och behaglig antiseptisk toalett-tvål. Pris: pr stång 1: —, pr bit —: 25.

DENTOL.
Frälsningsarméns utmärkta munvatten och tandpasta. Munvattnet är på grund af sina stora antiseptiska egenskaper äfven ett förträffligt antisepticum. Pr helfl. 1: 75, halffl. 1: —. Tandpasta pr tub —: 60.

VIOLA-IDEAL.
Finaste toalett-tvål. Pris: pr kartong om 3 tvålar 1: 50, pr tvål —: 50.

ARMÉ-SKOKRÄM.
Terpentinfri förstkl. skokräm. Pris: pr burk —: 25, pr stor ask —: 50, pr mindre ask —: 20.

PUTSPULVER.
Förstklassigt rengöringsmedel för metaller, men särskildt för koppar. — Pris pr burk —: 25.

PUTSKRÄM.
Förnämsta metallpoleringskräm för alla metaller. Pris pr flaska —: 25.

Dessa varor kunna erhållas vid eller genom hvarje Frälsningsarmé-kår, hos många hrr handlare eller direkt från

FRÄLSNINGSARMÉNS HANDELSDEPARTEMENT,
TELEFONER: Riks- 8581. Allm. 6372. ÖSTERMALMSG. 24 & 26, STHLM 5.

Sveriges äldsta och största specialfirma i

Barnkläder

Aktiebolaget
M. BENDIX,
STOCKHOLM
18 Regeringsgatan
5 Sturegatan
90 Drottninggatan

Säsongens alla Nyheter **nu inkomna.**

Särskild afdelning för

Backfisch-konfektion.
18 Regeringsgatan 18.

Läs detta:

Då på sista tiden flera personer börjat annonsera om, att de bota Engelska sjukan, anhåller jag att icke blifva förväxlad med dessa. En annonsör uppgifver sig till och med äga 35 års praktik ehuru själf endast 32 år gammal. Vill Ni erhålla snabb och säker hjälp

mot Engelska sjukan och Barnförlamning,

så tillskrif mig, ty jag har behandlat denna sjukdom i 40 år och har således en erfarenhet, som ingen annan. De recept jag använder äro för utvärtes bruk och fullkomligt oskadliga samt härleda sig från munktiden och hafva bringat hjälp åt mångtusende. Engelska sjukan utbryter vid alla åldrar och äro symptomerna i hufvudsak följande: **Blodbrist, slappa armar och ben, kalla händer och fötter, gnatigt lynne, ingen sömn, ingen aptit, somliga äta mycket men magra ändå, slem stockar sig i hufvudet, mage, leder,** som medför en ryslig **kläda, utslag, lederna** blifva **styfva,** stockar sig slemmet på strupen kallas det **struma.** Sneda lemmar kunna bli återställda. Sök i tid åtminstone för barnen, de lida oförskyldt. Bref besvaras blott mot dubbelt porto. Begär intyg. **HANNA BENGTSSON, Munkgat. 2, Malmö,** vid Pildamsvägen. Tel. 5368.

E. Leitz' Mikroskop,

Prismakikare och **Ernemans Fotografiska Kameror** till fabrikspris + tull och frakt. Moderata afbetalningsvillkor.

Generalagent för Leitz:
Ax. Lundqvist,
Handtverkaregatan 15 A,
STOCKHOLM.
Allm. 10181. Riks 8730.

Althins Målarskola
(Sommarkurser.)

Ett begränsadt antal elever äfven i år, från 15 juni—15 aug. vid den naturskönа badorten Tulseboda i Blekinge, få utöfva konstnärliga studier i teckning och målning (landskap, djur och modell) samt för inträdessökning vid Kungl. Konsthögskolan. C. ALTHIN, öfverlärare i Figurteckning vid Högre Konstindustriella Skolan i Stockholm. Adr. Grefgatan 26. Allm. tel. 15259.

Prisbelönad trädgårdsbok
för menige man
"Hushållsträdgården"
af **Oscar Tamm.** Pris 90 öre.

Ny katalog sändes gratis och franko
Modernaste afpassade klädningar.
Svenska Konstväfnadsaffären, Björnlunda.

KASSMAN & C:o, Norrköping.
Telegrafadress: Kasskomp.
Rikstelefon 2002.
Specialtilly.: **"Wellwoven",** högsta kvalité af tyger i svart, blått, grått tillhandahålles genom herrar engrossister o. klädeshandl

---

Idun utgifves denna vecka i A och B.

Wilhelmssons Boktr. A.-B., Sthlm, 1913.